Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной ... 21-һээ гарана | № 66 (17189) | 1986 оной мартын 18, вторник | Сэн 3 мүн.

«МИР»—«СОЮЗ Т-15» КОМПЛЕКС— ЗАМБУУЛИНАЙ ДАЙДАДА

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

1986 оной мартын 15-да Москвагай сагаар 16 час 38 минутада замбуулинай шэнжэлгын «Мир» станцитай «Союз Т-15» түхэлэй замбуулинай комплекс залгалдан холболдобо. Залгагдадаг узелые шалгаһанай һүүлээр космонавтнууд Леонид Кизим, Владимир Соловьев гэгшэд станциин байра руу оробо.

«Мир» станциин хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдые, бортовой системэнүүдые туршаха, агрегадууд болон аппаратурые шалгажа хүдэлгэхэ гээд экипажай ниидэлгын программаар хараалагдана. Шэнжэлгын болон арадай ажахын хэрэглэмжын тусхай модультай саг үргэлжэ хүдэлдэг жолоодогдодог комплекс тус станциин үндэһэ һуури дээрэ саашадаа байгуулхын тулада эдэ хүдэлмэри үнгэргэгдэхэ байна.

Телеметрическэ мэдээсэлэй мэдээнүүдэй ёһоор, «Мир» станциин ба «Союз Т-15» онгосын түхеэрэлгэнүүд гэмгүй һайнаар хүдэлнэ.

Замбуулинай хоёр комплекс: жолоодогдодог «Мир» — «Союз Т-15» ба автомат гуримаар ниидэдэг «Салют-7» — «Космос-1086» мүнөө үедэ Газар шадарай замбуулинай дайдада ниидэжэ ябана.

Нүхэд Кизим, Соловьев хоёрой бэенүүд һайн.

...ОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАДТА—АЛДАР СОЛО!

...КПСС-эй обкомдо, Буряадай ...ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, ...рофсоюзуудай соведтэ болон ВЛКСМ-эй обкомдо

...КПСС-эй XXVII съездын нэрэмжэтэ ...лектив» гэһэн нэрэ зэргэ олгохо болон ...ПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ ...гэрһэн социалис мүрысөөндэ илаһан ...жалша коллективүүдые республикын Хүндэлэлэй дэбтэртэ оруулха тухай

...эй XXVII съездые нэрэтэй со... ...оор угтахын тула промышлен... ...барилгын, транспортын, хэл... ...олбооной, худалдаа наймаанай, ...ной ажаһуудал хангалгын пред... ...нүүдай, агропромышленна ком... ...предприятинуудай коллекти... ...социалис мүрысөөнэй дүнгүү... ...ража үзөөд, КПСС-эй обкомой Буряадай АССР-эй Министрнүү... ...Совет, Профсоюзуудай совет бо... ...ЛКСМ-эй обком ингэжэ тогтообо: ...публикын ажалша коллективүүдтэ ...эй XXVII съездын нэрэмжэтэ ...лектив» гэһэн нэрэ зэргэ олгохо ...хабсаргагдана].

...С-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ ...һэн социалис мүрысөөндэ илаһан ...коллективүүдые Буряадай ...эй ажалша коллективүүдэй рес...ликанска Хүндэлэлэй дэбтэртэ оруул...хабсаргагдана].

...С-эй обкомой һалбари һалбариин ...нүүдтэй, республикын министер...тэй, албан зургаануудтай, проф...дай һалбари һалбариин комитедүүдтэй, ВЛКСМ-эй горкомуудтай ба райкомуудтай хамта КПСС-эй обкомой пропаганда болон агитациин таһаг «КПСС-эй XXVII съездын нэрэмжэтэ коллектив» гэһэн нэрэ зэргэ олгохо тухай дипломуудые, ажалша коллективүүдые Хүндэлэлэй дэбтэртэ оруулха тухай үнэмшэлгэнүүдые социалис мүрысөөндэ илагшадта барюулха.

КПСС-эй горкомууд, райкомууд, партийна, профсоюзай, комсомолой организацинууд КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илаһан коллективүүдэй хүдэлмэриин түрүү дүй дуршалые ойлгуулха, нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ талаар нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэноор ябуулха.

КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илаһан Буряадай АССР-эй ажалша коллективүүдэй республиканска Хүндэлэлэй дэбтэрые хизаар нютагаа шэнжэлэлгын республикын музейдэ хэтын хадагаламжада дамжуулха.

КПСС-эй XXVII СЪЕЗДЫН НЭРЭМЖЭТЭ КОЛЛЕКТИВҮҮД

Улаан-Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой хэбэй-бэлэдхэлэй цех (цехэй начальник нүхэр В. П. Красикова).

Гусиноозерскын ГРЭС-эй дулаанай автоматикын ба хэмжэлгэнүүдэй цех (цехэй начальник нүхэр В. В. Лаштабег).

Улаан-Үдын ТЭЦ-эй электроцехэй «Г» халаан (халаанай начальник нүхэр С. А. Гиря).

Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой механо-хабсаргалгын цехэй комплексно бригада (бригадир нүхэр М. И. Фадин).

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой аппаратна цехэй электрослесарьнүүдэй бригада (бригадир нүхэр В. Ю. Власевский).

Е. Ф. Кожевниковэй нэрэмжэтэ хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой механо-хабсаргалгын 1-дэхи цехэй бригада (бригадир Н. Д. Казанцев).

Улаан-Үдын прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэлэй 15-дахи цехэй бригада (бригадир нүхэр Н. А. Метляева).

«Бурятфермамаш» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй 5-дахи цехэй бригада (бригадир нүхэр П. П. Ревякин).

Улаан-Үдын шэлэй заводой шэл багсалан ябталалгын цехэй бригада (бригадир нүхэр Н.-Д. Д.-Д. Юмжапов).

Холбоолжоной нүүрһэнэй уурхайн ЭКГ-5А түхэлэй 8185-дахи экскаваторщигуудай бригада (бригадир нүхэр А. К. Шевченко).

Хойто-Байгалай геолого-бэдэрэлгын экспедициин Холоднинско геолого-бэдэрэлгын партиин үрэмдэгшэдэй бригада (мастер нүхэр А. Ф. Корнаков).

Онохойн модоной комбинадай модо хэмжүүрлэн тайрагшадай бригада (бригадир нүхэр И. И. Кузнецов).

Главбурятстройн барилга-хабсаргалгын 8-дахи управлени комплексно бригада (бригадир нүхэр Н. С. Ануфриев).

«БАМтоннельстрой» гэжэ барилгын управлениин 18-дахи тоннельнэ отрядай проходчигуудай комплексно бригада (бригадир нүхэр Н. П. Дроваль).

М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой машинистнүүдэй колонно (машинист-инструктор нүхэр В. А. Бушмелев).

Улаан-Үдын сигнализациин ба хэлхээ холбооной дистанциин заһабарилгын-технологическа участок (ахалагша механик нүхэр В. А. Давыдов).

«Бурятавтотранс» нэгэдэлэй ашаанай автотранспортна 2-дохи предприятиин 6-дахи бригада (бригадир нүхэр Г. К. Кабунов).

«Бурятавтодор» гэжэ үйлэдбэриин управлениин харгы барилгын 3-дахи управлениин асфальто-бетоноор хушаха хүдэлмэри хэдэг бригада (бригадир нүхэр М. И. Максимов).

Улаан-Үдын почтамтын хэлхээ холбооной 4-дэхи отделениин почтальонуудай бригада (бригадир нүхэр Е. Д. Анспук).

Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинадай нооһо угаагшадай комплексно бригада (бригадир нүхэр Г. Б. Бахаров).

«Туяана» гэжэ үйлэдбэриин оёдолой нэгэдэлэй Гусиноозерскын филиалай хүнжэл оёдог цехэй бригада (бригадир нүхэр А. В. Хилалова).

«Нижнеангарсктрансстройн» УРС-ын тоннельнэ 18-дахи отрядай хүдэлмэришэдые хангалгын таһагай 38-дахи магазин (даагша нүхэр Т. Н. Макарина).

Хүн зоной ажаһуудал хангалгын городской үйлэдбэриин управлениин «Сибирячка» ательегэй парикмахернуудай бригада (бригадир нүхэр Е. И. Рассохина).

«Байкалрыбпром» нэгэдэлэй Яруунын загаһанай заводой загаһа баригшадай бригада (бригадир нүхэр П. Н. Григорьев).

Зэдын районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Булагай һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр А. Г. Югова).

Бэшүүрэй районой Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой Заганай-Адагай һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр И. П. Паньков).

Кабанскын районой Кабанскын шубуунай фабрикын Колесовско һү һаалиин 2-дохи фермэ (даагша нүхэр Т. И. Хмелева).

Баргажанай районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой бригада (ахалагша хонишон Д.-Н. Б. Сундуев).

Хориин районой Үдын совхозой хонишодой бригада (ахалагша хонишон нүхэр Г. М. Бимбаев).

Хяагтын районой Алтайн совхозой хонишодой бригада (ахалагша хонишон нүхэр Ц. Ж. Цыренжапов).

Мухар-Шэбэрэй районой «Искра» колхозой тракторно-таряан ажалай 4-дэхи бригада (бригадир нүхэр С. П. Оловянников).

Түнхэнэй районой «Сибиряк» колхозой Ахалигай тракторно-таряан ажалай бригада (бригадир нүхэр А. С. Пашнин).

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, ЗОХЁОН БАЙГУУЛГЫН ХАРАА ТҮСЭБҮҮД

КПСС-эй XXVII съезд дээрэ нэгэн дуугаар баталагдан абтаһан Советскэ Союзай Коммунис партиин Программын шэнэ найруулгын тексттэй брошюра хэблэгдэн гараба.

Мүнөөнэй найруулгын КПСС-эй гурбадахи Программа хадаа социализмые түсэбэй ёһоор, али бүхы талаарнь нарижуулан һайжаруулгын, ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаһанай үндэһөөр совет обществые коммунизм тээшэ саашадань дабшуулгын программа мүн. Энэ хадаа эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй программа болоно.

Политическэ литературын хэблэлэй гаргаһан брошюра Москвагай «Красный пролетарий» гэжэ типографида барлагдаба. (ТАСС).

БРОШЮРА БОЛГОГДОЖО ХЭБЛЭГДЭБЭ

КПСС-эй XXVII съездын баталһан Советскэ Союзай Коммунис партиин Уставай тексттэй брошюра хэблэгдэжэ гаргагдаба.

Политиздат брошюрые хэблээ.

ТАСС).

КПСС-эй XXVII СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ ДЭЛГЭРҺЭН СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАДАЙ РЕСПУБЛИКАНСКА ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДЭБТЭРТЭ ОРУУЛАГДАҺАН КОЛЛЕКТИВҮҮД

...Үдын прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэл.

...Үдын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» ...од.

...Үдын киномеханическа завод.

...промстройматериалы» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй ...н туршалгын предприяти.

...озерскын ГРЭС.

...энергын» РЭУ-гэй гүрэнэй элшэ хүсөөр хангалгын ...яти.

...энергын» РЭУ-гэй Урда зүгэй электрическэ сетьнүүд, ...эй 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, Ажалай Улаан Тугай ор...тын вольфрам-молибденэй комбинат.

...Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно за...бэлэдхэлэй-хэбэй цех (цехэй начальник нүхэр Ю. П. ...).

...промашина» заводой 2-дохи цехэй орёолгын участок ...нүхэр Л. П. Чернышева).

...бүтээлгын заводой капролон шудхалгын участогай ...(мастер нүхэр М. И. Шкоркин).

...н плавико-шпадай уурхай.

...Байгалай геолого-бэдэрэлгын экспедици.

...геология» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй түбэй лабо...

...Байкаллес» нэгэдэлэй Муйска леспромхоз.

...нанай леспромхозой модо бэлэдхэгшэдэй томодхогкомплексно бригада (бригадир нүхэр В. И. Тормозов).

...ай модо урадхуулгын баазын бригада (бригадир нү... Г. Ощепкова-.

...Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарил...заводой барилгын управлени.

...урятстройн «Спецстроймеханизация» гэжэ трестын ...оньһожоруулгын 1-дэхи управлени.

...агропромстрой» нэгэдэлэй Зэдын нүүдэл оньһожо...дамал колонно.

...водстрой» гэжэ барилгын управлениин Хурамхаанай ...оньһожоруулагдамал колонно.

...трансгехмонтаж» трестын Водрем-100.

...боксибэлектромонтаж» трестын хабсаргалгын управ...

...сельхозмонтажкомплект» нэгэдэлэй Бэшүүрэй нүү...оньһожоруулагдамал колонно.

...ангарсктрансстрой» трестын барилга-хабсаргалгын ...поезд.

...Мтоннельстрой» гэжэ барилгын управлениин тоннель...дахи отряд.

...БАМстроймеханизация» трестын 142-дохи оньһожо...дамал колонно.

...барилгын 52-дохи отряд.

...гражданпроект» институт.

...ркоммунэнерго» гэжэ үйлэдбэриин элшэ хүсэнэй нэ...

...урятремстрой» нэгэдэлэй Хурамхаанай заһабарилга-ба... участок.

...железобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй 3-дахи фи...

...аан-Үдэ станциин М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомо...депо.

...Сибириин түмэр замай Улаан-Үдэ станци.

...рятавтодор» гэжэ үйлэдбэриин управлениин Мухар...эй харгы барилгын участок.

...ядай АССР-эй хэлхээ холбооной үйлэдбэриин-техни... управлениин хэлхээ холбооной Загарайн районно узел

...аан-Үдын пассажирска автотранспортна 1-дэхи пред...тиин жолоошодой бригада (бригадир нүхэр Н. П. Чер...

...аан-Үдын авиапредприятиин авиационно-техническэ баа...-дахи цехэй авиатехнигүүдэй бригада (бригадир нүхэр ...К. Рощин).

Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинат.

«Туяана» гэжэ үйлэдбэриин оёдолой нэгэдэл.

Улаан-Үдын гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын комплексно бригада (бригадир нүхэр Н. И. Будаева).

«Росоптпродторгын» Буряадай республиканска предприяти

Буряадай республикын потребсоюзай Сэлэн-Дүүмын совхозрабкооп.

Улаан-Үдын горпромторгын 12-дохи магазин (даагша нүхэр Н. С. Васькина).

«Гусиноозерскуголь» гэжэ ОРС-ын 14-дэхи магазин (даагша нүхэр В. Н. Красавина).

Һиитын эдеэ хоолой Селенгинскын трестын 12-дохи столово (даагша нүхэр В. П. Агафонов).

«Бурятфото» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл.

«Бурятбыттрикотаж» гэжэ нэгэдэлэй 3-дахи ателье (даагша нүхэр Л. В. Шульгина).

Хилээмэнэй продуктнуудай Буряадай республиканска управлениин Шулуутын холимог тэжээлэй завод.

Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинат.

Буряадай АССР-эй Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын Баргажанай районой эдеэ хоолой комбинат.

Улаан-Үдын кондитерска фабрикын бисквитнэ цех (цехэй начальник нүхэр Л. С. Павлова).

Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай түмэр баанхануудые бүтээдэг цехэй бригада (бригадир нүхэр Н. В. Григорьева).

«Байкалрыбпром» нэгэдэлэй Нижнеангарскын загаһанай заводой загаһа баригшадай бригада (бригадир нүхэр Ю. В. Шестаков).

«Транссельхозтехника» нэгэдэлэй Сэлэнгын автотранспортна предприяти.

Загарайн бройлерно фабрика.

Зэдын районой Оёорой совхоз.

Захааминай районой Цахирай совхоз.

Загарайн районой Онохойн совхоз.

Хориин районой Хүрбын совхоз.

Тарбагатайн районой «Никольский» совхоз.

Түнхэнэй районой Түнхэнэй совхоз.

Тарбагатайн районой «Маяк» колхоз.

Мухар-Шэбэрэй районой «Знамя Ленина» колхоз.

Ахын районой «Улаан-Аха» колхоз.

Загарайн районой «Дружба» колхозой һү һаалин 2-дохи фермэ (даагша нүхэр Ц.-Х. Р. Жалсараева).

Хурамхаанай районой Гааргын совхозой Арзгуунай һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр Д. Ц. Шарланова).

Сэлэнгын районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Ягодный һүнэй комплекс (даагша нүхэр С. Г. Черных).

Кабанскын районой «Большереченский» совхозой Истогой һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр Г. И. Суранов).

Яруунын районой «Победа» колхозой Хангирай һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр А. Ю. Намсараева).

Прибайкалиин районой «Ильинкинский» совхозой Покровско һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр А. И. Молоков).

Ивалгын районой Оронгын совхозой Кибалинска һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр Л. А. Собенникова).

Хяагтын районой «Родина» колхозой Ивановска һү һаалиин фермэ (даагша нүхэр Н. И. Полонова).

Сэлэнгын районой Химнын совхозой хонишодой бригада (ахалагша хонишон нүхэр А. М. Акулов).

Хэжэнгын районой Загустайн совхозой хонишодой бригада (ахалагша хонишон нүхэр И. Б. Ербаев).

Хурамхаанай районой Уланхаанай совхозой хонишодой бригада (ахалагша хонишон нүхэр Д. К. Дамбинов).

Баргажанай районой Уланай совхозой тракторно-таряан ажалай бригада (бригадир нүхэр В. Л. Цыденов).

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

ҮГЭНЬ БАТА

Яруунын районой «Дружба» колхозой Д. Ж. Чимитовагай хүтэлбэрилдэг хонишодой бригадынхид «Түрүү хонишоной бригада» гэһэн нэрэ зэргэеэ дахинаа батадхаба. Эдэнэр хонидой нооһо хайшалха, түл абаха түсэбүүдээ нёдондо урагшатайгаар дүүргэһэн юм.

Хонишод энэшье жэлдэ үндэр дүнгүүдые түйлахаар зоригжонхой. Зуун эхэ хониһоо 80 хурьга абаха гэһэн түсэб тус бригадада үгтэһэн байгаа. КПСС-эй XXVII съездын эхилхын урдахана тэдэнэр бүхы арга боломжонуудаа хаража үзөөд, 100 эхэ хониһоо 85 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ тухай дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа бэлэй.

Залуу коммунист Долгорма Жамсуевна Чимитовагай бригадынхидай үгэ ажалаар батадхагдана. Партиин съездын нээгдэхэ үдэр энэ отарада зуун эхэ хониһоо 90 хурьган абтаһан байгаа. Энэ амжалтада ахалагша хонишон Д. Ж. Чимитовагай хубита ехэ.

Л. ДОРЖИЕВ.

ЭРШЭЕЭ ШАНГАДХАН

Үйлэдбэриин «Забайкаллес» нэгэдэлэй Горхоной леспромхозой олохон коллективүүд КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа болзороһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа мэдүүлээ һэн. Съездын нээгдэтэр 7728 кубометр модо зөөхэ гэһэн уялга абаһан У. М. Мухаметшинай хүтэлбэрилдэг жолоошодой экипаж ажэлаа зүбөөр эмхидхэн, габшагайгаар хүдэлжэ, 8132 кубометр модо зөөжэ амжаа.

Н. Д. Классен, В. Б. Маурер гэгшэдэй ударидадаг модо хэмжүүлэн тайрагшадай бригада съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ шалгараа бэлэй. Эдэ түрүү бригадануудай коллективүүд байгша оной хоёр һарын түсэбһөө гадуур хэдэн зуун кубометр модо хэмжүүрлэн тайраһан байха юм.

Партиин XXVII съездын материалнуудтай танилсаад байхадаа, леспромхозой хүдэлмэришэд эршээ шангадхан ажаллана.

Г. ДОРЖИЕВ.

НЭГЫЕШЬЕ ГАРЗАЛУУЛАНГҮЙ

Манай бригадын гэшүүд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр М. С. Горбачевой хэһэн КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэлые ехэл анхаралтайгаар шагнаабди. Энэ гүнзэгы удхатай, сэсэ мэргэн, холын хараатай үгэнүүд мандада, юрын малшадта тон дүтөөр һанагдаа, ойлгогдоо гээшэ. Алтан дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хододоо мандажа байхын тула бидэ, хүдөөгэй ажалшад һайнаар хүдэлхэ, үгтэһэн даабариие заатагүй дүүргэхэ уялгатай байһанаа мэдэрнэбди, тэрэнэй хойноһоо тэмсэнэбди.

Минии хүтэлбэрилдэг бригадын хонишод түрэл партиингаа табиһан зорилгые һайн ойлгоно. Бидэнэй ямараар хүдэлһэнһөө Эхэ оронноймнай экономиконь саашадаа сэхэ дулдыдаха ха юм. Тиин энэ шэнэ табан жэлэй эхинһээ амжалтатай ажалай бата найдамтай үндэһэ һуури табиха гэжэ оролдонобди.

Мүнөө түрүүшын үрэ дүнгүүд түйлагдажа эхилэнхэй. Бригадын гэшүүд эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр—Мартын наймaнай һайндэрэй урдахана зуутанай зэргэдэ гараһанаа элидхээ һэн. Тиигэжэ бидэ 532 эхэ хониһоо 533 хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байнабди. Манай хүршэ Г. Г. Базаровай хүтэлбэрилдэг бригадынхид мүнөөдэрэй байдалаар зуун эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга абанхай.

Абаһан хурьгадаа нэгэшье толгойень гарзалуулангүйгөөр түлжүүлжэ, ажахыдаа тушаахын түлөө оролдонобди.

Е. НОРБОЕВА,
Захааминай районой Хамнийн совхозой ахалагша хонишон.

РАЙОНУУДТА ГАРАБА

КПСС-эй XXVII съездын материалнуудые дэлгэрүүлэн ойлгуулха зорилготойгоор партиин обкомой пропагандистска бүлэгүүд республикын районуудта гараба. Тэдэнэр районуудта үнгэргэгдэхэ пропагандистнарай семинарнуудай хүдэлмэридэ хабаадаха, промышленна предприятинуудай, колхоз, совхозуудай коллективүүдтэ лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ юм.

Партиин областной комитедтэ энээндэ зорюулагдаһан уулзалга болобо. Сугларагшадай урда КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, партиин обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляков, КПСС-эй обкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагша В. М. Горлов үгэ хэлэһэн байна.

С. ДАНЗАНОВ,
партиин обкомой лектор.

Транспортна барилгын министерствын «Дальтранспром» трестын мэдэлэй Таловкын түмэр бетон хэрэгсэлнүүдэй заводой продукци гол түлэб БАМ руу, ороной зүүн зүгэй түмэр замые электрижүүлгэдэ эльгээгдэдэг юм.

Партиин XXVII съездые ажалай ехэ бэлэгүүдтэйгээр угтаһан бригадануудай олоншье һаань, бетонщигуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ В. В. Макаровагай бригада илангаяа шалгаржа, түрүү һуури эзэлбэ. КПСС-эй гэшүүн, арадай депутадуудай Прибайкалиин районно Соведэй депутат В. В. Макарова бригадаяа амжалтаһаа амжалтада шадамар бэрхээр хүтэлбэрилнэ. Хушалтын хабтагайнуудые, үндэр вольтно лининүүдэй тулгууринуудые, дүн хамта 12 янзын зүйл бригадынхид үйлэдбэрилнэ.

Халаанай туршада 9 кубометр хушалтын хабтагайнууд бүтээгдэхэ һаа, март һарын эдэ үдэрнүүдтэ аяар 15—16 кубометр хүрэтэр үйлэдбэрилэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. В. Макарова.

М. СУТУРИНАЙ фототекст.

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАА

Хара металл суглуулжа тушааха талаар 1985 оной дүрбэдэхи кварталай түсэбтэ даабарие дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхын түлөө республикын районуудай дунда социалис мүрысөөн дэлгэрһэн юм. Хориин районой ажалшад илангаяа ехэ оролдолго гаргажа түсэбөө 152,4 процент дүүргэбэ.

КПСС-эй обкомой бюрогой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон профсоюзуудай соведэй дамжуулгын Улаан туг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар илагшадта барюулагдаа.

ШАГНАЛ

Республикын партийна болон совет органуудта үни удаан сагсоо аша үрэтэйгөөр хүдэлһэнэйнь түлөө, түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, «Коммунизмын туяа» газетын редактор нүхэр Цырендылыков Бато Цыдыповичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

Зунай сагта оролго

Мартын 30-най воскресениин үдэр Советскэ Союзай бүхы газар дээрэ зунай сагта оролго болохо гээд СССР-эй Ниитэ нэгэн сагай болон эталонно частотагай гүрэнэй комисси мэдээсэнэ.

Часай стрелкые нэгэ час урагшань болгожо, мартын 30-най 2 часта зунай сагта оролго бэелүүлэгдэхэ.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

БОДОТО ДЭЭРЭЭ БЭЕЛҮҮЛЭГДЭХЭ

Эдэ үдэрнүүдтэ хүн зоной хэлэхэ, хөөрэлдэхэ юумэн генсал КПСС-эй XXVII съезд, тэрэн дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр М. С. Горбачевой хэһэн Политическэ элидхэл болоно. Энэ гүнзэгы удхатай, хүнэй hанал бодол хүдэлгэмэ элидхэл [illegible] манай зүрхэ сэдьхэлдэ хүрэнэ. Мүнөө үеын гол шухала асуудалнуудта тон тодо харюунуудые үгэнэ, дэлхэй дээрэ эб найрамдалай мандаха байhанда этигэмээр найдуулна. Ядерна буу зэбсэгүүдые шата шатаарнь, гүйсэд дүүргэхэ, хаа хаанагүй усадхахэ, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэ дэбжэлтэ [illegible] hанаалнай зайлуулхын [illegible]. Тодорхой программа элидхэл соо тобшолэгдэhэн байна.

«Бидэнэр ерээдүй тэшэ мүн яахадаа найдамтайгаар харанабибди гэхэдэ, арад зоной түгэс дэмжэлгэдэ түшэглэнэбди...» гэжэ Михаил Сергеевич онсолон тэмдэглээ. Энэ яаха аргагүй үнэн сэхэ үгэнүүд совет хүн зоной зүрхэ сэдьхэлдэ бүхөөр хадуугдана. Юрэдөөл, түрүүн телевизорээр шагнаhанай hүүлдэ газетэдэ уншахадаа, түрэл партиингаа ябуулжа байhан хараа зорилгонуудынь үнэн зүрхэнhөө дэмжэжэ байhанаа мэдэрнэб.

Алтан дэлхэй дээрэ эб найрамдалай мандахын тула бидэ, хүдөөгэй ажалшад, нэн түрүүн коммунистнууд hайнаар хүдэлхэ, өөhэд өөhэдыигөө бүтээсэтэ ажалаар бусадта жэшээ харуулха уялгатайбди. Манай Хойто-Байгалай районой малшад, мэргэжэлтэд түрэл партиингаа ябуулжа байhан дотоодын болон гадаадын политикые бүримүhэн дэмжэнэ гэжэ бултанайнгаа зүгhөө мэдүүлжэ байнаб.

Районоймнай малшад КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ хам оролсожо, бага бэшэ амжалтануудые түйлөө. Иигэжэ бидэ мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ ба гүрэндэ худалдаха үнгэрhэн табан жэлэйнгээ, мүн 1985 онойнгоо түсэбтэ даабаринуудые нэрэтэй солотойгоор бэелүүлээ hэмди. Тусхайлбал, hү haaxa табан жэлэй даабари 103 процент, гүрэндэ тушааха түсэб 119,6 процент дүүргэгдээ. Нёдондоной дүн абажа харахада, сагаан эдеэ үйлэдбэрилгэ 115, тоhоной заводто худалдаха түсэб 120 процент бэелүүлэгдэhэн байна. Гүрэндэ тушаагдаhан hүнэй 95 процентнь нэгэдэхи, хоёрдохи классай шанартайгаар абтаа.

Табан жэлэй хугасаа соо hаамхай үнеэнэй ашаг шэмэнь харгаа байса дээшэлүүлэгдээ. Нёдондо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2 224 килограмм hүн haагдаhан гэхэ гү, али 1980 онойхитой сасуулхада, 806 килограммаар ехэ абтаhан байна. Үнгэрhэн жэлэй дүнгөөр районой 33 hаалишадай зургаанинь республиканска гурбан мянгатанай клубай гэшүүн болонхой. Эдэ хэд бэ гэбэл: «Ангарский» совхозhоо Ц-Д. Ю. Намсараева, О. В. Сорокина, А. О. Кондратьева, Н. Б. Жигжитова, В. Д. Раднаева, «Эстония» совхозhоо Т. А. Баженова гэгшэд шударгы ажалаараа шалгаржа гараа. Нүхэр Баженова түрүүшынхээ тугаллаhан гунжадай толгой бүриhөөнь жэлэй туршада 3194 килограмм hү haahan габьяатай. Районой 18 hаалишад үнеэн бүриhөө 2000 килограммhаа дээшэ hү haahan байна.

Эдэ амжалта бидэнэртэ миин хүрэжэ ерээгүй. Ажахынуудай hаалишадай, ухэршэдэй, тугалшадай үеэд шангаар хүдэлжэ гарhанаар үрэ дүн болоно. Тэрэнэй хажуугаар бүхы коллективүүдэй эршэтэ габшагай ажал, гурим болон журамые бэхижүүлгэ, алмалта эрьбэлэлтэ [illegible] hайнаар [illegible] ашаглалгада тушаагдаhан байна. Тиихэдэ колхоз, совхозуудай материально-техническа баазань hайжаржа, [illegible] хугасаа соо хүдөө ажахын үйлэдбэридэ 9 миллион түхэриг мүнгэн гаргашалагдаа. Гэнсэ 1985 ондо «Северный» совхоздо 200 үнеэнэй hүнэй фермын байра ашаглалгада тушаагдаhан байна. Манай районой ажахынуудта симментал үүлтэрэй эбэртэ бодо мал үсхэбэрилэгдэнэ. hүүлэй үедэ үнеэдэй ашаг шэмынь дээшэлүүлхэ зоотехническа талаар тодорхой хүдэлмэри ябуулагдаа. Жэл бүхэндэ үнеэд, бухашуудые бонитировкада оруулагдана, класс классаарнь бүридхэгдэнэ. Эмэ малые шэнээр бүридхэхын тула hүүлэй арбаад жэлэй хугасаа соо республикын түбэй районуудhаа 700 гаран эмэ хашараг худалдагдажа абтаа. Нёдондо «Эстония» совхоз холмогорско үүлтэрэй 80 хашараг асараа hэн. Иигэжэ бидэ жэл бүхэндэ hайн үүлтэрэй залуу малаар hүрэгөө шэнэлнэбди.

Энэ малые түрэлгэдэнь бэлдэхэ, гунжадые hайнаар, зүбөөр haaxa гээшэ тон шухалада тоологдоно. Энэ талаар «Эстония» колхозойхид нилээд дүй дүршэлтэй болонхой. Тэдэнэр 1985 ондо гунжадые түрэлгэдэнь hайнаар бэлдэhэнэй ашаар совхозоорсо толгой бүриhөөнь 2173 килограмм hү haahan алдартай.

Бидэ эмэ малаа искусственнэ аргаар үрэжүүлжэ, жэл бүхэндэ олон түл абажа түлжүүлдэг болонхойбди. Табан жэлэй туршада районой ажахынууд зуун үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 96 тугал абаhан байха юм. 1985 ондо «Тыйский» совхозойхид зуун үнеэн бүхэнhөө 102 тугал абажа, томо болгоо. «Ангарский» совхозой техник-үрэжүүлэгшэ О. А. Белоусова дүй дүршэлөөр баян хүн. Тэрэ үнеэдэй тугаллахын 1,5—2 hapэ урда тэдэнь шэргээхые оролдодог, hаалишадай урда энэ талаар шанга эрилтэ табидаг юм. Тэрэнэй аша туhаар совхоз hүүлэй үедэ үнеэн бүриhөө тугал абадаг, hү ехээр haадаг болонхой.

Оронойн социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха хараа шэглэлэй нэгэниинь гэхэдэ, түрүү онол аргануудые үргэнөөр нэбтэрүүлгэ болоно. Энэ талаар район дотор тодорхой хүдэлмэри ябуулагдадаг гээшэ. Жэшээлхэдэ, «Северный» совхозойхид хоёрдохи жэлээ поточно-цеховэ гуримаар hү үйлэдбэрилнэ. Эндэ 3 цех байгуулагданхай, оператор бүхэндэ 47 үнеэн хүртэнэ. Иимэ аргаар хүдэлхэдөө, коллектив дотор ажалай журам hайжарна, үнеэдэй ашаг шэмэнь дээшэлнэ. Үнеэдые түрүүлдэг цехэй hаалишад Л. М. Смолина, Н. Н. Непомнящих гэгшэд нёдондо 301 тугал абажа, нэгэшье гарзагүйгөөр тушааhан байха юм.

Бидэ түрүүшын ээлжээндэ тэжээл тухай анхарал оролдолго гаргадаг гээшэбди. hүүлэй жэлнүүдтэ hүнэй фермэнүүдэй тэжээлэй нөөсэнь 11 процентээр ехэ болгогдонхой. Илангаа шэмэтэ тэжээл рацион соо ехэхэн hуури эзэлнэ.

Теэд мүнөө дээрээ, тэжээлэй асуудал гүйсэд үшөө шиидхэгдээгүй байhаар. Сагай уларилhаа боложо, мүнөө болотор үбhэ hолоомоёо ондоо районуудhаа, областьнуудhаа шэрэhээрбди. Тэжээлэй рациондо малда эгээл хэрэгтэй шухала каротин, сахар, фосфор, протеин, зарим микроэлементүүд дутаалдаhаар. Эдэ бүгэдые хүсөөхын тулэ нэмэлтэ бодосууд хэрэгтэй болоно. Жэшээлхэдэ, нарhанай шэлбүүhэнэй гурил, эhээгдэhэн дрожжо, фосфорой нэмэлтэнүүд, сахарай дутагдалые талха тарьяанай зүйлые дабhалжа, малдаа үгэнэбди.

«Урагшаа дабшалта хээбди, гэбэшье хүдөө ажахыда ушаржа байhан гээгдэлые усадхаха хангалтагүй удаанаар бэелүүлэгдэнэ. Түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлдэ эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангалгые эли бодо hайжаруулхын тула аграрна секторто шиидхэхы хубилалта хэхэ хэрэгтэй» гээд нүхэр М. С. Горбачев хэлээ. Зүб лэ даа. Манайшье ажалда дутуу дунданууд шиидхэгдээгүй асуудалнууд үшөөл бии гээшэ.

Минии hанахада, мал ажалые томодхоходоо, тэжээлэй асуудалынь адли зэргэ шиидхэлсэнэгүйбди. Жэшээлхэдэ, «Эстония», «Тыйский» совхозуудта баригдажа байhан 400 үнеэнэй комплекснуудта, мүн «Северный» совхоздо ашаглагдажа байhан hүнэй комплексдо hайжаруулагдаhан олон жэлэй бэлшээри байгуулагдаагүй, «Ангарский» совхозой фермын үнеэдэй бэлшэхэ газар үгы. Мүнөө үедэ тэжээлэй бааза адууhа мал үсхэбэрилгые гэдэргэнь үшөөл татаhаар. Тиимэhээ энэ дутагдалаа арбан хоёрдохи табан жэлэй туршада дары шиидхэхэ ёhотой болонобди. Тэрэнэй хажуугаар фермэнүүд дээрэхи бар хүсөөр хэгдэдэг ажалые оньhожоруулха, haагдаhан hүнэй өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха, малшадай мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ асуудалнууд районой партийна, совет, хүдөө ажахын органуудай анхаралда абтанхай. Иигэжэ бидэ 1990 ондо мал ажалай продукци үйлэдбэрилгые 1,7 дахин дээшэлүүлхээр хараалан-хайбди.

Районой агропром эрдэм наукын болон түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудые, түрүү технологине үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, дээрэ дурсагдагша дутуу дунданууддаа, бии байгаа арга нөөсэнүүдээ хэрэглэхын хойноhоо оролдохо болоно. Мал ажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ худалдаха хэрэгтэ районой агропромышленна нэгэдэлэй мэргэжэлтэд тодорхой хүдэлмэри энэ жэлhээ хэжэ эхилхэ ёhотой.

Районой малшад съездын үдэрнүүдтэ габшагай шангаар хүдэлжэ гараба. hаалишаднай мүнөө үдэртэ 8—10 килограмм hү haaна гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхиhөө 1,5—2,5 килограммаар ехые абана. Иигэжэ совхозуудай малшад үдэрэй туршада тоhоной заводто 5200 килограмм hү худалдажа, графигаа холо үлүүлнэ. Эгээл ехэ hү haaдаг hаалишадай тоодо «Северный» совхозhоо Ц. Д. Намсараева, В. Д. Раднаева, «Тыйский» совхозhоо В. В. Шункова гэгшэд үнеэн бүриhөө 11—13 килограмм хүрэтэр hү haaна.

Тон харюусалгатай мүнөө үедэ шударгы hайнаар ажаллаха гээшэ хүн бүхэнэй нангин хэрэг мүн. Тиимэhээ манай ямараар хүдэлhэнhөөл партиин хараалhан асари ехэ зорилгонууд бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэ ха юм.

М. ДУДИН,
Хойто-Байгалай районой агропромышленна нэгэдэлэй түрүүлэгшын орлогшо.

XII ТАБАН ЖЭЛ: ХУРДАДХАЛГЫН ЗАМААР

АТТЕСТАЦИИН АШАГ ҮРЭ

СССР-эй Зам харилсаанай министерствын ба транспортна барилгын, түмэр замай хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гай тусхай заабаринуудтай зохилдуулан, Улаан-Үдын локомотив-вагон заhабарилгын заводто «Хүдэлмэриин газарай аттестаци үнгэргэхэ» тухай үүсхэл үнгэрэгшэ жэлэй эхиндэ гаргагдаа hэн. Энээнэй үндэhөөр ахамад инженер түрүүтэй аттестациин комисси байгуулагдаа, тэрэниие үнгэргэхэ саг болзорынь тодорхойлогдоо бэлэй. Гадна цехүүдэй начальнигуудай ударидалга доро цехэй комиссинууд эмхидхэгдэhэн юм. Бүридэлдэнь технологууд, нормировщигууд, мастернууд ба түрүү хүдэлмэришэд ороо hэн.

Эрдэм ухаанай үндэhөөр ажал эмхидхэдэг лабораториин инженернүүд энэ комиссиин гэшүүдтэ али болохо методическа туhаламжа үзүүлхэ зуураа «Заводуудай хүдэлмэриин газарай аттестациин ба уралан нарижуулгын дүримүүдые» бүхы цехүүдтэ эльгээhэн байна. Дүримүүдые тодорхойлhон таблица тэрээндэнь хабсаргагдаа. Хүдэлмэриин газарнуудта хэгдэхэ аттестацинууд 4 шатаhаа бүридэнэ гэбэл:

1-дэхи шата — эмхидхэлэй-методическа бэлэдхэл. Нормировщигууд, технологуудта hуралсал үнгэргэгдэхэ, методическа хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангагдаха;

2-дохи шата — инвентаризаци (хүдэлмэриин газарнуудые паспорттай болголго ба тооень бүридхэлгэ). Хүдэлмэриин газар бүхэн номертой болохо, бии байгаа зэр зэмсэгүүдэй тоо бүридхэхэ, хүдэлмэриин газарнуудые тоо бүридхэлгын карточкануудтай болгохо, заводой цехүүдэй хамтаруулагдаhан ведомость зохёогдохо;

3-дахи шата — хүдэлмэриин газарнуудай аттестаци. Энэ шатада хүдэлмэриин газарнуудые шэнжэлэлгэ дүрбэн шэглэлээр хэгдэхэ:

— техническэ хэмжээгээр;

— эмхидхэлэй-технологическа хэмжээгээр;

— экономическа хэмжээгээр;

— ажалай эрхэ байдалаар ба ажал дээрээ усалтахагүй талаар.

Хүдэлмэриин газар бүхэндэ эдэ шэглэлээр коэффициентнүүд табигдаха, тиигээд тэрэнэй хамталагдаhан тоогой дүнгөөр аттестациин, хүдэлмэриин газарые уралан нарижуулха гү, али тэрэниие үгы болгохо тухай тобшолол хэгдэхэ юм. Цеховэ комиссиин гэшүүдэй гараа табиhан актнууд зохёогдон хэгдээ.

Нарин нягтаар, эдэ бүхые хараада абан хэгдэhэн аттестациин ашаар 4662 хүдэлмэришэдэй хүдэлдэг 2 566 хүдэлмэриин газар заводто бии юм гэжэ элирүүлэгдэбэ. 3 269 хүнэй ажалладаг 1887 хүдэлмэриин газарта аттестаци hайн үнгэрөө. Хүдэлмэриин 4 газар нэгэдүүлэгдэхэ, харин 111 хүдэлмэришэдэй ажалладаг 50 хүдэлмэриин газар үгы болгогдохоор хараалагдаа.

Аттестациин үнгэргэгдэжэ эхилхэ үеэр «Хүдэлмэриин газарнуудай аттестаци ашаг үрэтэйгөөр үнгэргэхэ тушаа харюусалга» гэhэн заводой начальнигай захиралта гарахадаа, даалгагдаhан цех бүхэндэ энэ хэрэгые эрхилэлгэ тусхайта таhаг бүхэнэй харюусалгада даалгагдана гэжэ хэлээтэй.

Аттестаци үнгэргэлгые хиналта ахамад инженерэй дэргэдэ үнгэргэгдэдэг зүблөөнүүд дээрэ бэелүүлэгдэдэг байгаа.

4-дэхи шатада аттестациин дүнгүүд тодорхойлогдоно.

Хүдэлмэриин газарнуудые уралан нарижуулхаар гү, али үгы болгохоор хэгдэhэн эдэ хэмжээ ябуулганууд дотор ашаг үрэ ехэтэй хэрэгсэл, түхеэрэлгэнүүдые нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэриин ябасые автоматизациин болон оньhожоруулгын эрхим технологёор хангаха тушаа тобшолол гаргагдадаг байна.

Аттестациин сэгнэлтэ үгэhэнэй ёhoop, 85 элдэб янзын түхеэрэлгэнүүд үйлэдбэриhөө гаргагдаха юм.

Мүнөө энэ локомотив-вагон заhабарилгын заводто 26 цех дотор иимэ аттестаци үнгэргэгдөөд байна. Үшөө 6 цех соо haядаа тэрэниие бэелүүлхээр

Будажап Юмсуруновна Намсараева 30 гаран жэл түрэл нютагтаа — Яруунын районой «Победа» колхоздо hаалишанаар хүдэлhэн ажалай намтартай. Олон жэл тэрэ колхозой Хангирай фермэдэ хүдэлэлсэжэ, жэлhээ жэлдэ ажалдаа амжалтануудые түйлажа, ажалша коллективайнгаа үндэр дүнгүүдтэ ехэхэн хубита оруулалсана. Районой фермэнүүдэй дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ хододоо эрхимлэжэ ябадаг энэ фермын коллектив жэлэй эхинhээ hү haaжа, гүрэндэ тушааха хоёр hарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ажалай ветеран Б. Ю. Намсараева аша хүбүүдээрээ.

Б. ГАДЬЯНОБАЙ фото.

КОММУНИСТ ТУХАЙ хөөрөөн

ЗАЛУУ ХҮНЭЙ ЗАЛИНЬ ЕХЭ

Түнхэн голой урдуур гарьхатан hубариhан Хамар-Дабаанай ара хормойгоор hаяхана жэгдээр ногооржо hууhан ой модон зүhэ шарайгаа hүүлэй үдэрнүүдтэ хубилгажархиба. Зарим газартаа модод ногоон ёhooрoo hууна, бэшэ тээнь гал шара үнгэдэ дарагдашанхай, эндэ тэндэ набшаараа улайшаhаншье модод харагдана.

Ногоон зандаа hууhан модод мүнхэ ногоон зүhөө алдадаггүй хуша, хасууринууд гээшэ. Тэдэниие харахадэ, эдир залуу наhанай хаhа hанагдадаг. Залуу хүнэй хөөрхэньшье залитайхан, энеэдэ нааданииньшье соготойхон байдаг. Хажуудам байhан хүн үндэршэг, сэбэр шарайтай, нюдэдтөө галтайхан хүн. Гэнтэ харахада энэ залуу хүн юумые даб абаhаар тоодоггүй хэбэртэй гэжэ hанамаар. Иимэ хүндэ харюусалга гэжэ юун байхаб даа гэhэн бодолшье түрэжэ болохо.

Геннадий Паланович Тонтоев Саяанай совхозой ахамад ветеринарна врач, коммунист хүн юм. Хорин долоон наhан — хүдөө ажахыда тиимэшье залуу бэшэ юм ааб даа. Гена 24 наhатайдаа Буряадай хүдөө ажахын дээдэ hургуули дүүргэhэн, тэрээнhээ hүүлдэ 1983 онhоо тус совхозойнгоо 3-дахи отделениин ветеринараар ажаллаhан намтартай. Ажалдаа тон оролдосотойгоор хандажа, адуу малаа гээлтэ хоролтодо оруулангүй хүдэлhэн юм. Саяанай совхозой директор В. Р. Сыденов парткомой секретарь А. П. Замбулаев хоёр кадрнуудые шэлэн абахадаа, залуушуулые нааша татадаг гээшэ. Энэнь тон зүб. Залуу үетэн дүй дүршэлтэй болотороо гушан наhа хүрэшэнэ. Гуша гараад ябахадаа, хүн ажал хэхэ дээрээ ябадаг бэшэ аал? Хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлэгдэхэ хүнүүдые совхозой хүтэлбэрилэгшэд али олон талаhаань үни удаан ажаглан харадаг заншалтай. Тиигэжэ Саяанай совхозой ехэнхи дээдын мэргэжэлтэд нютагай хүбүүд, залуунууд. Мүн дунда зиндаагай хүтэлбэрилэгшэд тиимэ.

Генын дээдэ hургуули дүүргээд ерэхэлээр, совхозой хүтэлбэрилэгшэд тэрээндэ анхаралаа хандуулhан юм. Ажалша зоноороо тааража, амжалтатай хүдэлжэ байhан залуу мэргэжэлтэниие партиин гэшүүндэ абаа. hүүлэй hүүлдэ совхозой ахамад ветеринарна врачаар томилогдоо.

1983—84 онуудай үбэлжэлгын үедэ совхозой мал хүшэр хүндэ байдалда орохон юм. Малай байранууд хүйтэн hэн. Ниитын малай дааража үбдэхэ, хабдаха ушарнууд олон дайралдаа. Оролдосотойгоор ажалдаа хандажа, үглөөнэй наранаар, үдэшын харанхы болотор ветеринар малай, илангаяа, тугалнуудай, хурьгадай байранууд сооhоо гарадаггүй байгаа.

Урда жэлнүүдтэ совхозой мал олоор гээлтэ хоролтодо ородог hэн. Үнгэрhэн 1984—85 оной үбэлжэлгэдэ хонид урда үбэлжэлгэдэ орходоо хоёр дахин багаар хороhон байна. Харин тиихэдэ эбэртэ бодо мал олоор гарзалаа. Энэ асуудалда харюу үгэхыень ветеринарна врачта хандаhамни:

— Энэ минии тон ехэ алдуу болоно. Энэ алдуугаа хэнэйшье нэрэ дээрэ хаахаяа оролдоногүйб. Нэн түрүүн hаалишадай, мал адуулагшадай, зоотехмэргэжэлтэдэй алдуу болоно. Олон малнууднай хоротой ногоо эдижэ хороо, мүн тарьяан соо орожо, тарья эдеэд гэмтэhэн мал бии. Нойтон, шиигтэй байрада хүйтэ абаад, хосорhон ушарнуудшье тохёолдоно. Манай совхозой гурбан отделенинүүдэй гахайн, үнеэдэй, мал шахан таргалуулгын фермэнүүдые 6 ветфельдшер хангадаг. Үнгэрhэн үбэлжэлгын үедэ тэдэнэй ажал бидэ хинажа шадаагүйшье бээбди. Эрэгшэ үбэлжэлгэдэ энэ дутуу дундануудые дабтахагүйн тула ехэхэн ажал хэhэн байнабди. Совхозой ветеринарнууд зунайшье, намарайшье hэргылэмжын ажал үнгэргэжэ дүүргээ. Ниитын болон үмсын малнуудта элдэб янзын үбшэнэй халдахагүйн тула тарилга хэгдэhэн байна. Мүн малай байранууд сагаадагдаа, дулаалагдаа. Нёдондо жэлэйхиhээ нилээд урид дулаан байрада оруулагдаа. Ниитын малай толгой бүхэндэ 7,6 центнер тэжээлэй единицэ бэлэдхэгдэhэн байна. Энэ жэлэй үбэлжэлгые муу бэшээр үнгэргэхые оролдонобди,— гэжэ Геннадий сохом найдангяар хэлэбэ.

Зунай бэлшээриин үедэ Геннадий Паланович мори унажа, холо хээрын бэлшээринүүдээр ябажа гүүртэнүүдые эрьедэг. Малшадта хэрэгтэй эм дом өөрөө абаашадаг заншалтай. Ветеринарай ажалhаа совхозой мяха, hү үйлэдбэрилгэ дулдыдадаг бшуу. Саяанай совхоз мяха, hү гүрэндэ худалдаха арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэнхэй. Эндэ залуу коммунист Г. П. Тонтоевой оруулhан хубита бии.

Геннадий эдир бага наhанhаа ажалда дадаhан, хүдэржэhэн хүн юм. Үнеэдыеш haaжа шадаха, тугаллуулжашье шадаха, мүнөө амаралтада гараhан эжы аба хоёрынь бүхы наhаараа шахуу мал ажалда ябаhан. Ушар иимэhээ Генын мал ажалай мэргэжэлтэй болоhониинь гайхалгүй. Залуу коммунист комсомолой hуралсалай пропагандист, управлениин арадай хиналтын гэшүүн юм.

Үнгэрэгшэ зун Генын зүрхэ сэдьхэлдэ бүхы наhандань үлэхэ. Тэрэ Москвада үнгэргэгдэhэн Бүхэдэлхэйн XII залуушуул болон студентнэрэй фестивальда туристаар ошолсоhон байна. Түнхэнэй район соогоо гансаараа фестивальда хабаадалсаа бшуу.

Фестиваль тухай хөөрэхыень дурадхахадам, тэрэнэй нюдэд улам ялалзажа, шарайдань омогорхолой түхэл бии болоодхёо hэн.

— Манай ниислэл хотодо үнгэргэгдэhэн залуушуулай болон студентнэрэй XII фестиваль ёhотой hайнаар үнгэргэгдөө гэжэ хэлэхэ байнаб. Манай арад хүндэмүүшэ байhанаа харуулжа шадаа. Дайн дажарай энэ дэлхэй дээрэ хэрэггүй байhые бүхы дэлхэйhээ суглараhан залуушуул ойлгожо мордоо гэхэдэ, алдуу болохогүй. Москвагай фестивалиин найман үдэр хани барисаанай үдэрнүүд болоо. Буряад оронhоомнай ошоhон дүшэн турист Латиин Америкын болон Конгын делегадуудаар уулзалгануудые үнгэргэжэ, элдэб хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэhэн байна,—гээд тэрэ хөөрэбэ.

Фестивалиин хаагдаhаар сагай улам саашалха бүри тэрэ нарата hайхан үдэрнүүдэй удха шанар хурсаар, ухаан бодолдонь тэхэрин эрьедэг болоо. Тэрэ районой hургуулинуудта ошожо, хараhан үзэhэнөө, дуулаhанаа, ябаhанаа хөөрэнэ. Тиигэжэ Горхоной, Хэрэнэй, Жэмhэгэй hургуулинуудта уулзалгануудые үнгэргөө. hурагшад хөөрөөень амяа татанги шагнадаг. Иигэжэ залуу коммунист интернациональна хани барисаанай удха шанарые эдиршүүлдэ ойлгуулжа, эб найрамдалые аршалан хамгаалхые уряална.

Хөөрэлдөөнэй дүүрэхэдэ, хорёодо үлгөөтэй томохон сүүмхээ абажа, хахасахынгаа урда:— Зай, баяртай, гахайн фермэ ошожо, поршоонхонуудые үзэхэм. Хоёр часта Охор-Шэбэрэй hургуули ошохо хэлсээтэй hэм,— гээд машинадаа мордошобо.

Залуу хүн хүл хүнгэн, эрмэлзэл ехэтэй, эсэhэн сусаhанааа шье ойлгодоггүй ха юм. Генын наhан залуу, залуушье hаа, тэрэ дүй дүршэлтэй мэргэжэлтэн болонхой. Ажалдаа үнэн сэхээр, ёhотойл коммунистын hаналаар хандадаг байhандань тэрэниие hайшаамаар.

Ж. ЮБУХАЕВ,
манай корр.

ТАРЯАШАН, ПОЛИДОО ГАРАХЫЕ БЭЛДЭ!

Үдэрэй ута болохо тума тарьяалангай газар нойрhоо hэрихэ дүтэлнэ. Оронойнмнай агропромой хүдэлмэрилэгшэд хабарайнгаа тарилгада түгэс hайн бэлэдхэлтэйгээр орохые оролдоно.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани дээрэ хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бэлэдхэлдэ хабаатай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Ажахынуудые механизаторнуудаар түгэс хангаха, машинно-тракторна парк ба мелиоративна түхеэрэлгэнүүдые саг соонь бэлэн болгохо, материально-техническэ нөөсэнүүдээр, hайн хүрэнгөөр, үтэгжүүлгээр колхоз, совхозуудые болон хүдөө ажахын бусад предприятинуудые хангаха нэмэлтэ хэмжээнүүд тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дурадхалнууд тэрээн дээрэ hайшаагдаба. Ажалай эмхидхэлэй түрүү аргануудые — хамтын подряд, хүдөө ажахын ургамалнуудые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ технологи гэхэ мэтые саашадань үргэнөөр нэбтэрүүлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаhан байна. ТАСС-ай корреспондентнүүд оронойнгоо элдэб нютагуудаар шалгалтануудые үнгэрhэн байна. Тэдэ иигэжэ мэдээсэнэ:

СТАВРОПОЛЬ. Ставрополиин тарьяашад ашаг үрэтэйгөөр тарья ургуулхын тула наринаар бэлдэнэ. Тарьяаланда үтэгжүүлгэ оруулалга, бог үбhэнhөө ба элдэб шумуулнуудhаа ургамал аршалха химическэ шэнгэн бодос бэлдэхэ стационарнууд ба нүүдэл түхеэрэлгэнүүд бэлэн болгогдонхой. Түрүү технологиин үндэhөөр тарья ургуулдаг полинуудай эрид ехэ болгогдоhоор энэ техникын хүдэлмэри үргэдэнэ, —гэжэ Кировскэ РАПО-гой соведэй түрүүлэгшэ И. Костюков тэмдэглэнэ. Хэрбээ үнгэрэгшэ сезондо эрдэмтэдэй дурадхаhан аргаар 4 мянган гектар тарьяалан элдүүрилэгдэhэн hаа, мүнөө жэл 29 мянган гектарта хүргэгдэхэ юм.

КРАСНОЯРСК. Шарыповска районой механизаторнууд хүршэ Ужурска районойнгоо адли мэргэжэлэдые хүлгөөтэйгөөр угтаба. Энэ талаар шалтагаан hала бии байгаа. Юуб гэхэдэ, мүрысэдэг районой түлөөлэгшэд бэлэн болоhон техникын харалга дээрэ дутуу дундануудые haйса олоо ха юм. Тэдэниие түргэн саг соо усадхаха баатай болоо бшуу.

Ажахынуудай заhабарилагдаhан техникын харалга мүнөө жэл миин ёhын тэдыдэ хэгдэнэгүй гэжэ хэлэлтэй. Бригадын гэшүүд хүдэлмэридөө эрилтэ ехэтэйгээр, ехэ наринаар хандана. Энэнь хүдэлмэриин ябаса гансал түргэдхөө бэшэ, харин тэрэнэй шанар дээшэлүүлээ.

Гэбэшье гансал техникэ hайн ургасаар хангажа шадаха бэшэ ха юмдаа. Энээниие тон hайнаар ойлгожо, үшөө намар байхада кадрнуудай hуралсал эмхидхээ hэн. Хабарай тарилгын эхилхэ үеэр 32 мянган механизатор ороhото ургамалнуудые ашаг үрэтэйгөөр ургуулха бэлэдхэл хэбэ.

НАМАНГАН. Узбекистанда мүнөө дулаан болонхой, hаядаа поли дээрэ гарахые зэhэжэ байна. Олон ажахынууд техникээ, үрэhэ хүрэнгөө үни хада бэлэн болгонхой. Ниитэ нэгэн инженерно-техническэ албаниие эмхидхэhэнэй ашаар агропромой бүхы ажахынууд амжалта түйлажа шадаа. Заhабарилагшадай хүдэлмэриин үйлэдбэри дээшэлээ, гарзань бага болоо. Хлопок ургуулдаг «Узбекистан» колхоз байгша ондо техникэ заhабарилгада 13 мянган түхэриг алмаа. Тиихэдэ шанарынь hураггүй дээшэлээ.

Гэхэтэй хамта хаа хаанагүй тиимэ бэшэ байhаниинь халаглалаар. Бухарын, Самаркандын областьнуудта машина, түхеэрэлгэнүүдэй заhабари үшөө дүүрээдүй байhаар. Агропромышленна нэгэдэлэй хүдэлмэришэдэй эдэбхигүй hулаhаа эдэ шалтагаанууд ушарна ха юм. Тэдээндэ эмхидхэхы ехэ эрхэ үгтэhэншье hаань, тэрэнээ дууhан зүб мүрөөр хэрэглэжэ шадангүй. Дээрэhээ захиралта хүлеэгээд лэ, өөhэдөө хүсэеэ элсүүлэн, эдэбхи үүсхэл гаргангүй байжа hурашанхай. Кадрнуудайнгаа hанал бодолые хубилгажа, мүнөө үе сагай эрилтэдэ хүрэмөөр hургаха гээшэ агропромой зорилго мүн. Хаана удаан унжагайрангүй, зохёохы ёhoop ажалаа эрхилнэб — тэндэ hайн үрэ дүнгүүд түйлагдана гэжэ эрхим коллективүүдэй жэшээ харуулна.

СЛУЦК (Минскэ область). Слуцкын район хоорондын хатаалгын ба уhалууриин түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд тарьяашадтай хамта ерээдүйн ургаса тухай hаналаа табилсана. «Интернационал» колхоздо тэдэ бүлүүрэй станциин бүрин бүтэн байлгые шалгажа үзөө, дутагдалыень усадхаа. Олон шанагатай экскаваторнуудай машинистнүүд сагаа гээнгүй, полинуудта тараагдаха торфын бутархайнуудые ашаална. Тэдэ кварталайнгаа түсэбые үни дүүргэнхэй, тиимэhээ мүнөө ажахынуудта туhалжа байна. Бэшэ техникэнь харгын ажалда хамhалсана.

Гэбэшье республика дотор бүхы мелиораторнууд газарта иимэ ехэ анхарал табинагүй. Энэ шалтагаанаар шэнэлэгдэhэн, хорёологдоhон талмайhаа проектын түсэблэhэнэй ёhoop олзо ороногүй. Хатаалгын-уhалууриин түхеэрэлгэ мүн лэ шэнэлэгдэхээр болонхой.

ОДЕССЭ. Областиин ажахынуудай теплицэнүүд соо овощой рассада ургуулжа эхилбэ. Энээнhээ урагша тус витаминтай конвейер таhалдуулангүй эрхилхэ хэрэгтэ бага анхарал хандуулагдадаг байгаа.

— Мүнөө жэл эртын овощ ургуулгын талмай үргэдхэхэ хэрэгтэ бага бэшэ алхам хэгдээ, — гэжэ областиин агропромой түлөөлэгшэ Б. Семашко хэлэнэ. — Тиигээшье hаа, бүхы ажахынуудые түгэс хангажа шадаха теплицэнүүд үшөөл дуталдана. Тэрэнэй түлөө үшөө 20 гектарай теплицэ байгуулаабди.

Эртэ эдеэшэдэг үрэhэнэй сорт манда дутана. Тэдэниие гаргахын тула зорюута эмхидхэгдэhэн ажахынуудта даалгагдаа hэн. Теэд тэдэ зорилгоёо дүүргэжэ шададаггүй. Ушар тиимэhээ зарим продукци зунай сагта хүршэ Молдавиhаа гү, али бэшэшье республиканууудhaa асарха баатай юм.

Ажаhуугшадые овощоор ядамаггүй хангахын тула энэ жэл огород hайнаар ургуулха гэжэ шиидээ. hайн уhалууритай газарта тарьяад, тэрэнээ жэншэдгүй харууhалха шухала. Талмайн ехэнхи хубида витаминтай продукци ургуулха талаар индустриальна астраханска технологи хэрэглэхэ юм.

* * *

Полидо гараха болзор хүрэтэр бага саг үлөө. Гэхэтэй хамта дутуу дунданууд үшөөл дайралдаhаар. Хүдөө ажахын органуудта, районой, областиин ба республикын агропромуудта бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн, дурсагдагша дутуу дунданууддаа дары усадхахаар саг тулаа. Хүдөө нютагай бүхы техническэ хүсэн ерээдүйн ургасын түлөө тэмсэлдэ хабаадуулагдаха ёhотой.

(ТАСС).

ЗАХИАЛГААР ХАНГАНАБ

ЭРИД ҺАЙЖАРУУЛХА АРГА БИИ

[illegible] арад КПСС-эй съездын түүхэтэ [illegible]

центнэр бага бэшээр, 2000 ондо 2,4—2,5 дахин ехэ болохо».

Тиимэ болохолоороо хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын албанай хүдэлмэрилэгшэдэй урда бага бэшэ зорилго табигдаа гэжэ ойлгонобди. Тиимэшье байха ёһотой ха юм. Юундэб гэхэдэ, оронойнай экономикын хурдан түргэн хүгжэлтэһөө хангалгын албан нэгэшье хойнохоо ёногүй байна ха юм.

Манай районой хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хүдэлмэрилэгшэд байгша оноонгоо түсэбтэ даабаринуудые урагшатайгаар дүүргэхэ зорилготой. Энэ жэлэймнай түсэб үнгэрһэн 1985 оной түсэбһөө 6 процент дээгүүр юм. Түс дэншэлүүлэгдэһэн даабарина гүйсэдэр дүүргэхын тула радиотелеаппаратура, ажаһуудалай өрөө техникэ богони болзор соо, шанар һайнтайгаар заһабарилха, химическэ аргаар хубсаһа сэбэрлэлгые улам үргэдхэхэ болонобди. Байгша ондо үнгэтэ фотографи хэдэг, телевизорнуудые абонементын ёһоор заһабарилдаг, хубсаһа хунараа болон гутал талай гоёолтонуудые бэлэдхэдэг болохо гэхэ мэтэ шэнэ зүйлнүүдые нэбтэрүүлжэ байнабди. Тинхэдэ түрүүшынхеэ гэр байрануудые заһабарилха хүдэлмэри хэжэ эхилхэмнай. Эдэ болон бусад хэмжээнүүдэй ашаар, хүн зониие урдынхиһаа

[illegible]

Майборода, часынуудые заһабаридаг мастер Н. И. Самойлов, фотограф Н. И. Чукмасова болон бусад шалгарһан байна. Тэдэнэр байгша оной хоёр һарын түсэбые февралиин 25 болотор дүүргэһэн байба.

[illegible]

шон Е. Н. Попова, оёдолшод А. А. Чебунина, Л. Ф. Свешникова болон бусад ажалдаа мүн лэ ехэ амжалта түйлаһан байна.

Партиин XXVII съездын урда тээ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оёдолшод В. Н. Кочетова, Е. И. Мартынова, С. Г. Лямичева, Н. Д. Балданова, Т. А. Глазунова, Л. К. Кананарева, Р. И. Валеева, Г. Е. Пинкина, парикмахернууд Л. Н. Тимошина, С. Г. Тучинова, В. В. Матвиевская, Г. В.

[illegible]

тер, парикмахер гэгшэдэй һайнаар ажаллаха эрхэ байдал эндэ үгы.

Хүн зонһоо захилнуудые абадаг пунктнууд район доторнай ниилээд һайнаар хүдэлнэ гэхэдэ болоно. Бүлюутэ һууринай пунктын, жэшээлхэдэ, «РСФСР-эй хүн

[illegible]

хы хэмжээнүүдые абаха гээшэ тон шухала зорилгомнай мүн.

Д. ТУЧИНОВ,
Сэлэнгын районой хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын үйлэдбэриин управлениин начальник.

ТЕАТР

«БОРДОҺОТО ҮРТӨӨ»

[illegible] уран зохёолшо, [illegible] болон Гүрэнэй шан[illegible] лауреат Чингиз Айтматовай «Бордоһото үртөө» («Буранный полустанок») гэһэн роман[illegible] зүжэг Х. Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй буряад академическэ театрай коллектив найруулан табинхай. Тус зохёолые [illegible] Л. Валова оруулжа, поэтесса Ц. Ц. Дондогой буряадшалаа юм. Философско гүн гүнзэгы удхатай энэ зохёолые театрай ахамад режиссер В. И. Кондратьев найруулан табиба.

Республикын арадай артистнар М. Х. Жапхандаев, М. Ц. Зориктуева, Л. Л. Дугарова, Д. Б. Сангажапова түрүүтэй олон актёрнууд зүжэгтэ хабаадаха юм. Шэнэ бүтээлээ театрай коллектив түрэл партиингаа XXVII съездэ зорюулаа.

Б. ДОРЖИЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Репетициин үедэ. Едигей — М. Жапхандаев, Зарипа — Л. Дугарова.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ТАСС АПН

ХИЛЫН СААНАҺАА

ШУУД СЭХЭЭР БЭЕЛҮҮЛХЭ ХҮСЭЛЭНТЭЙ

СТОКГОЛЬМ. Эб найрамдал ба буу зэбсэгүүдые хураалгын зорилгонуудые түйлэхэ хэрэгтэ Швециин саашадаашье хубитаяа оруулха хүсэлтэй байһыень ороной премьер-министр И. Карлссон баталба.

[illegible]рондомнай амгалан тайбан байдал лаб хангаха, Европын хойто хубида тогтуун байдал байгуулха арга [illegible] нейтралитедэй политике Швеци эрид шууд, заахагүй сэхээр бэелүүлхэ юм гэжэ [illegible] тэрэ риксдаг (парламент) [illegible] правительственна мэдээсэлдэ хэхэдээ тэмдэглээ.

Ядерна дайнай аюулые һулруулхын, усадхан зайсуулхын тула бүхы хүсэлэл оролдолгонуудые гаргаха шухала гэжэ тэрэ хэлэбэ. СССР-эй [illegible] США-гай хоорондохи [illegible]ээнүүд этигэл найдабари дээшэлүүлхэ, түгшүүриие һуларуулха, буу зэбсэгүүдые хураaха зам нээхэ юм гээд этигэн найдажа байһанаа И. Карлссон мэдүүлбэ.

Европын хойто хубида ядерна буу зэбсэггүй зоно байгуулхын түлөө правительство саашадаашье эдэбхитэйгээр тэмсэхэ, ядерна буу зэбсэггүй зоные Түбэй Европодо байгуулха тухай дурадхалые үргэнөөр дэмжэжэ байһанаа тэрэ тэмдэглээ. Ядерна буу зэбсэгүүдые тэрэ хэмдэнь үлөөхэ, ядерна туршалгануудые бүрин хүсэдөөр болюулха зорилготойгоор Делиин декларациин авторнууд болоһон бусад оронуудтай хамта Швеци буу зэбсэгүүдые хуряалгын талаар гаргагдаһан үүсхэлнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ байна.

Дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал хангаха талаар ООН-ой ажал ябуулгые Швеци дэмжэнэ, Европодо этигэл найдалые бэхижүүлхэ, аюулгүй байдал тогтоохо, буу зэбсэгүүдые хуряаха хэмжээнүүдэй талаар Стокгольмын конференциин хүдэлмэриие амжалтатайгаар түгэсхэхые хүсэнэ гэжэ премьер-министр тэмдэглээ.

И. Карлссон министрнүүдэй шэнэ кабинедэй бүридэлые парламентда табиба. С. Андерссон — гадаадын хэрэгүүдэй министр, Р. Карлссон оборонын министрэй тушаалда ороһон байна.

Удааһь конституциин үндэһөөр гүрэнэй толгойлогшо — Швециин король Карл XVI Густавай хабаадалгатай онсо зүблөөн дээрэ правительство һэлгэгдэжэ, министрнүүдэй шэнэ кабинет уялгануудаа гүйсэдхэжэ захалба.

[illegible]БАТА НЭГЭДЭЛТЭЙ

НЬЮ-ЙОРК. Совет ком[illegible]стнуудай бата нэгэдэлтэй, нягта жагсаалтай, коммунис общество байгуулха [illegible] шэнэ амжалтануу[illegible] түйлахын, дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал [illegible]жүүлхын тула бүхы [illegible] хэхые тэдэнэй эрид [illegible]нхэй байһые КПСС-эй XXVII съезд батаар элирхэйлэн гэршэлбэ гэжэ США-гай Коммунис партиин Генеральна секретарь Гэс Холл мэдүүлбэ. КПСС-эй XXVII съезд гансал Советскэ Союзай ажабайдалда бэшэ, харин бүхы дэлхэй дээрэ шухала үйлэ хэрэг болобо гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Тэрээндэ хабаадагшад мүнөө үеын дэлхэй дээрэхи байдалые үндэһөөрнь сэгнэһэн, социально-экономическа гол шухала асуудалнуудые шиидхэхэ тодорхой харгы замуудые хараалһан байгаа.

ЭРИД БУРУУШААЛГА

НЬЮ-ЙОРК. ООН-ой Уставай ёһоор абаһан уялгануудаа хазагайруулдаг оронуудай ябуулгануудые эрид буруушаажа байһанаа ООН-ой Генеральна секретарь Х. Перес де Куэльяр мэдүүлбэ. Иимэ ябуулганууд, тусхайлбал, ООН-ой бюджедтэ гэшүүнэй түлөөри түлэлгэһөө арсалга гэхэ гү, али иимэ түлбэриие нэгэ талаһаа хороолго гансал мүнгэн һангай бэшэ, харин политическэ ехэ уршаг хойшолонгүүдтай байна гэжэ тэрэ ООН-ой штаб-байшан соо үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

ООН-ииe мүнгэ зөөреэр хашаха харшалха ябадалые США ходо эдэбхитэйгээр гаргадаг байна. Энэнь уласхоорондын ехэ эмхиие түбэг бэрхэшээлдэ оруулна бшуу. Иимэрхүү ябуулганууд ООН-ой Уставай гол зорилгодо — амгалан тайбан байдал хангалгада, хүгжэлтэ дэбжэлтэ түйлалгада, элдэб нацинуудай харилсаа тогтоолгодо зүрюу харша байна гэжэ Перес де Куэльяр тэмдэглээ.

ООН-ой бюджет «хэтэрмэ ехэ» гэжэ зарим гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй мэдүүлдэг байһаниинь хангалтагүй гэжэ энэ эмхиин Генеральна секретарь хэлэбэ. Гэбэшье энэнь упан доогуур ябадаг нэгэ ядерна онгосын үнэ сэнһээ гү, али, жэшээнь, Нью-Йорк хотын полициие хангалгада һомологдодог мүнгэ зөөриһөө бага байна.

ТУСХАЙ ДОКУМЕНТ БОЛГОГДОЖО

НЬЮ-ЙОРК. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевто, США-гай президент Р. Рейгандэ Аргентинын, Индиин, Мексикын, Танзаниин, Швециин ба Грециин хүтэлбэрилэгшэдэй эльгээһэн хамтын бэшэгэй текст ООН-ой Генеральна Ассамблейн ба Аюулгүйн Соведэй тусхай документ болгогдожо тараагдаһан байгаа. Тусхайлбал, саашанхи һарануудта, дээдэ тушаалта хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалга болотор ямар нэгэн ядерна туршалгануудые хэхэгүй гэһэн уряа тэрээн дотор табигдана. Ядерна дайн хэзээдэшье үүдхэгдэхэ ёһогүй, тэрээндэ илагшад байжа шадахагүй гэжэ Женевэдэ хэгдэһэн хамтын мэдүүлгэһээ хоёр талын бодото тобшолонуудые хэхээр бэлэн байһыень энэ ушар элирхэйлэн гэршэлхэ ёһотой гэжэ документ дотор тэмдэглэгдэнэ.

«БУРЯАД ҮНЭН»
газетэдэ дэгиэһэнэй һүүлээр

«ГЭМЭЭ ЗУЗААРУУЛҺАН ГЫРГЕЕВА»

Иимэ гаршагтайгаар толилогдоһон фельетон манай газетын байгша оной январиин 11-дэ «Будамшууда» гараа һэн. Түнхэнэй агропромышленна нэгэдэлэй ахамад бухгалтер Светлана Гыргеевагай гүрэнэй мүнгэн зөөри үбэршэлһые тусхай шалгалта элирүүлээ, тэрэниие хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха хэрэгынь районой прокурорто дамжуулагдаһан байна гэжэ тэрэ статья соо бэшэгдээ һэн.

Түнхэнэй РАПО-гой соведэй түрүүлэгшын орлогшо О. Махаров иимэ удхатай харюу редакцидамнай эльгээгээ:

«РАПО-гой захиралтаар С. Г. Гыргеева тушаалһаа сүлөөлэгдөө. Дутааһан мүнгэеэ дары түргэн бусааха, РАПО-гой кассада тэрэнээ оруулха гэжэ тэрээндэ заагдаа. Январиин 25-да дутааһан мүнгэеэ тэрэ бусаагаа.

Ахамад бухгалтер байһан С. Г. Гыргеевагай хэһэн ябадал ямар юумэнһээ болооб гэхэдэ, хүдэлмэриин дүй дүршэлгүй байхаһаа гадна, кассирай үгы байһанһаа болложо зоргоороо аашалаа ха юм.

Тиигээдшье РАПО-гой финансова эмхинүүдэй, госбанкын, хүдөө ажахын албан зургаануудай зүгһөө болзор соонь шалгалта хэгдээгүй байһан байна.

Мүнөө үедэ тоо бүридхэлые, мүн тоосоо эмхидхэхэ, финансова журам сахиха, кассын хүдэлмэриие һайнаар ябуулха талаар тусхай хэмжээнүүд абтаа».

42-дохи СЕССИ ДҮҮРЭБЭ

ЖЕНЕВЭ. Хүнэй эрхэнүүд тушаа ООН-ой комиссиин сесси эндэ дүүрэбэ. Африкын урда хубида, Түбэй болоц Урда Америкэдэ хархис засаг захиргаануудай, булимтаран эзэмдэгдэһэн араб газар нютагуудта, тэрэ тоодо Палестинэдэ Израилиин хүнэй эрхэнүүдые, сүлөөнүүдые бүдүүлигээр хазагайруулжа байһыень уласхоорондын эмхи эрид буруушаагаа.

Хүнэй эрхэнүүдые хазагайруулга хадаа зарим оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлигээр хамааралсадаг, Афганистанай Демократическа Республикада, революционно Никарагуада, Анголодо, Кампучида эсэргүү соносхогдоогүй дай үүсхэжэ байдаг империализмын ба хархис хүсэнүүдэй бэелүүлдэг политикын үрэ дүн болоно гэжэ сессидэ хабаадагшад — социалис болон хүгжэжэ байгаа олон гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд тэмдэглээ.

Сессидэ хабаадагшад тогтоолнуудые баталан абахадаа, Чилиин, Сальвадорой, Парагвайн ба бусад зарим оронуудай хархис засагаархидай бэелүүлжэ байдаг политикые эрид шангаар шүүмжэлһэн байгаа.

Социалис болон хүгжэжэ байгаа олон оронуудай делегацинуудай эдэбхитэй, добтолхы хараа шэглэл баримталан бэелүүлһэнэй ашаар сессиин хүдэлмэри ехэ амжалта түйлаба.

ЕХЭ ТУҺАЛАМЖА ҮЗҮҮЛНЭ

ДАККА. Национальна техническэ кадрнуудые бэлдэхэдэнь Советскэ Союз Бангладешдэ ехэ туһаламжа үзүүлдэг юм. Бангладешэй элшэ хүсэ хүгжөөлгын управлениин болон «Техноэкспорт» гэжэ бүхэсоюзна нэгэдэлэй түлөөлэгшэдэй эндэ гар табиһан шэнэ хэлсээн энээн тухай гэршэлнэ. Горасала хотодо СССР-эй туһаламжаар баригдаһан дулаанай электростанциин дэргэдэ хүдэлдэг инженерно-техническэ бэлэдхэлэй түбэй хүдэлмэридэ совет мэргэжэлтэд туһаламжа үзүүлхэ байна. 210 мянган киловатт хүсэтэй тэрэнэй 3-дахи энергоблогой мэнэ һаяар ашаглалгада оруулагдахада, Бангладешдэ бүхыдөө үйлэдбэрилэгдэдэг элшэ хүсэнэй гуша процентыень тус электростанци үгэдэг болохо.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ЭБ НАЙРАМДАЛТА ХАРАА БОДОЛ

Дэлхэй дээрэ амгалан тайбан ба аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа СССР үшөө дахин харуулба. Аргентинын, Индиин, Мексикын, Танзаниин, Швециин ба Грециин хүтэлбэрилэгшэдэй эльгээһэн хамтын бэшэгтэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой үгэһэн харюуда дэлхэйн олониитэ тиимэ сэгнэлтэ үгэһэн байна. Сэрэгэй бүлэглэлдэ хабаададаггүй эдэ оронуудай хүтэлбэрилэгшэд өөһэдынгөө хандалга дотор совет-американ дээдэ тушаалтадай удаадахи уулзалга болотор ядерна ямаршье туршалга үнгэргэхэгүй гэжэ Советскэ Союз ба Холбоото Штадуудые уряалһан гээшэ.

Ядерна зэбсэг гүйсэд дүүрэнээр ба заатагүй усадхаха тухай асуудалай талаар совет хүтэлбэри ба зургаан гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй хараа бодолой адли байһаниие элдэб оронуудай газетэнүүдэй шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. Мэнэ һаяхан дүүрэһэн КПСС-эй XXVII съезд дээрэ ядерна буу зэбсэгүүдэй бүхы нөөсые үгы хэхэ залан сэхэ үндэһэ һууринуудай нэгэн болохо уласхоорондын аюулгүй байдалай бүхы талада хабаатай системэ байгуулха хараа бодомжо дурадхагдаһан байна. Энэ һайн һайхан уг зорилго түйлахые оролдон, сэрэгэй хэрэгтэ, мүн арадай ажахыда зарим тэды хохидолтой гэжэ ойлгосотойшье һаань, манай орон наймадахи һараяа ядерна ямаршье тэһэлэлгэ хэнгүй байһаар. Тиигэхэһээ байха, Советскэ Союз мартын 31-һээ хойшо — США-гай ядерна түрүүшын тэһэлэлгэ хүрэтэр ядерна туршалгануудые хэнгүй байха арга боломжо бии гэжэ тоолоно.

Совет хүтэлбэрилэгшын үгэһэн харюу дотор хиналта шалгалтын тодорхой, гүйсэд дүүрэн бодомжотой хэмжээнүүд тайлбарилагданхай. Ядерна туршалгануудые хорихо талаар түйлагдажа боломо хэлсээ сахилгын шалгалтые хангаха зорилгоор СССР тэдэ хэмжээнүүдые бэелүүлхээр бэлэн байна. Тэрэшэлэн уласхоорондын эрхэнүүдэй гуримааршье ядерна буу зэбсэгүүдэй туршалгые хориһон договор зохёон баталха ябадал түйлаха хүсэл эрмэлзэлтэй байһанаа Советскэ Союз гэршэлэн харуулаа.

Ядерна дайнай аюулые багадхаха хэрэгтэ аша туһа хүргэмөөр алхамуудые хэхэ хүсэлгүй байһан тухайгаа США-гай захиргаанай урдынхи мэтэ дахинаа мэдүүлһэниинь харамтай. М. С. Горбачевой харюугай хэблэлдэ толилогдоод байһан үедэ США-гай конгрессэй сенадта президент Р. Рейганэй эльгээһэн бэшэгтэй арад зониинь танилсаа. Тэрэ бэшэг дотор Сагаан байшангые толгойлогшо ядерна тэһэлэлгэнүүдтэ Советскэ Союзай табиһан хорюулые дэмжэхэһээ арсанхай. Тиихэтээ хамта ядерна хүсэеэ саашадань улам ехэдхэхын, хүн зониие олоор хюдаха шэнэ түхэлэй, бүри ехэ хүсэтэй буу зэбсэгүүдые бии болгохын тулада Холбоото Штадуудта туршалгануудые үргэлжэлүүлхэ шухала байһаниие США-гай президент нюугаагүй. «Одото дайнай» программые бэелүүлхын тулада ядерна тэһэлэлгэнүүдые саашадань үргэлжэлүүлхэ хэрэгтэй гээд Пентагон сэхэ мэдүүлээ. Иимэ хараа бодол американ олониитэер, хуули гаргагшадаар буруушаагдана.

Ядерна туршалгануудые хорихо тухай асуудалаар Американ захиргаанай хараа бодол Вашингтоной засагаархидай эб найрамдалда дуратайбди гэһэн мэдүүлгын худал байһаниие үшөө дахин гэршэлбэ. Сэрэгэй хүсэнэй талаар булюу байдалтай болохые оролдоһон США-гай хүтэлбэри энэ дэлхэйе ядерна дайнай аюул тээшэ холо түлхихөөр бэлэн байһанаа харуулба.

УЯЛГАНУУДАА БҮДҮҮЛИГЭЭР ЭБДЭНЭ

Уласхоорондын байдалые муудхааха, арадууд болон эб найрамдалай аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ арга зам бэдэрэлгэдэ бэрхэшээл тохёолдуулха гэһэн зорилготой үшөө нэгэ харата ябуулга США хэбэ. ООН-дохи СССР-эй, УССР-эй ба БССР-эй саг үргэлжын түлөөлэлгын хүдэлмэрилэгшэдэй тоое 40 процентээр хороохо гэһэн эрилтэ Вашингтон нэгэн талаһаа табиба. СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство тэрэ эрилтыень ямаршье үндэһэгүй, дура зоргоороо хэгдэһэн аашаа гэжэ нэрлээд, харата тэрэ ябуулгыень эрид шууд буруушаагаа. Энэ ябуулгань Холбоото Штадуудай өөһэдынь бэе дээрэ даажа абаһан уялгануудаа бүдүүлиг муухайгаар эбдэһэн ушар болоно: ООН-ой түбэй органуудай оршодог орон байһан США хадаа тэдэнэй ажал ябуулгынь таатай зохид байхын тулада хэрэгтэй бүхы эрхэ байдалаар хангаха уялгатай.

Вашингтоной энэ ябуулгань тодорхой хоёр зорилго баримтална. Совет-американ харилсаануудта бэе бэедээ дүтэлхэ гэһэн ямаршье һэдэлгэнүүдые үзэн ядажа байдаг хүсэнүүдэй США-гай политическэ дээдэ тушаалтадай дунда эдэбхитэй ябуулгануудые хэжэ байдагынь эли. Тиимэ пэдэлгэнүүдые хойшо татахын, элдэб бэрхэшээлнүүдые тохёолдуулхын тулада тэдэн юушье хэхээр бэлэн байдаг. Харата муухай эдэ ябуулгануудпаань уламжалуулан харахада, хоёр ороной хоорондохи харюусалгануудые һайжаруулха хүсэл эрмэлзэл тухай Сагаан байшангай ба гүрэнэйнь департаментын тусхай түлөөлэгшэдэй хэлэн найдалгануудай хэды билдагууша, үнэн сэхэ бэшэ байһаниинь элирнэ. Иимэ мэдүүлгэнүүдэйнь хэн нэгэниие этигүүлхэ байһанда маргахаар.

США-гай табиһан эрилтэ гансахан Советскэ Союзда эсэргүү ябуулга бэшэ, харин ООН-до сэхэ хэгдэһэн добтолго болоно. Энэ добтолгонь уласхоорондын организацинуудай бүхы системые хохидолдо оруулха гэһэн Вашингтоной политикатай гүйсэд таарадлана. Тэдэнэй ажал ябуулганууд Вашингтоной засагаархидай һанаанда тааруу бэшэ дээрэһээ США-гай засагай хүтэлбэри баригшадай уур сухалые орьелуулна. ООН-до добтолго хэгдэһээр үнинэй бааб даа. Бэеэ даанхай шэнэ гүрэнүүдээр энэ организациин үргэдэхэ бүри добтолгонь улам шангадана. ООН-до үгыень дууламгай диилэнхи олонхидгүй болоходоо, США өөһэдынгөө хараа шугамые дэмжүүлхын тулада баалалта болон харата ябуулгануудаа улам үргэдхэнэ. ЮНЕСКО тушаа Вашингтон эгээл муу муухай хэмжээ абаа, уласхоорондын энэ эмхиһээ тэрэ гаража, өөрынгөө дүтын союзнигуудта баһа тиимэ юумэ хэхыень баалана. ООН-ой бюджедтэ оруулагдадаг американ финансова түлөөһые хороохо гэһэн шиидхэбэри һаяхан абтаа.

Эб найрамдалай ба уласхоорондын аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлэй асуудалнуудай Нацинуудай уласхоорондын нэгэдэлэй ажал ябуулгын гол анхаралда байхын тулада СССР ба социалис хани нүхэсэлэй бусад оронуудай дипломадуудай ООН-до бэелүүлжэ байдаг ажал ябуулга Вашингтондо амар заяа үзүүлнэгүй. Социалис оронуудай дипломадуудай ажал ябуулгада бэрхэшээлнүүдые тохёолдуулха зорилгоор американ засагаархид һүүлэй жэлнүүдтэ элдэб олон хэмжээнүүдые абаһан байна. Тэдэнэрэй эндэ тэндэ ошолгодонь хизаарлалта шэнээр табигдаа. Тэдэндэ эсэргүү алаха, айлгаха ябуулга ходо хэгдэнэ. Эдэ бүгэдэнь гүрэнэй засагай зүгһөө ляха аргагүй дэмжэгдэжэ байдаг.

Таатай эрхэ байдал хангалгаһаа арсадаг засагтай Нью-Йоркдо ООН-ой штаб-квартирые үлээһэнэй хэрэг бии гү гэһэн иимэ нэгэ асуудалай ходо табигдадаг болоожо байһанда гайхалгүй.

НИКАРАГУАГАЙ ЭЗЭН—ӨӨРЫНЬ АРАД

Никарагуадахи сандинис революциие дараха гэһэн харата муухай хараа шугамаа Рейганэй захиргаан үргэлжэлүүлһэн зандаа. Энэ ороной арадта эсэргүү, соносхогдоогүй дайе «хуулита» болгохые, американ сэрэгэй тэрээндэ сэхэ добтолон орохын тулада харгы нээхые тэрэ оролдоно.

Никарагуада эсэргүү ябуулганудые хэжэ байһан контрреволюционно бандануудта туһаламжа үзүүлхын тулада урид эригдэһэн 100 миллион долларые конгрессээр һайшаалгаха гээшые Сагаан байшан дурсагдагша хараа шэглэлээр хэгдэжэ байһан тодорхой алхамуудай нэгэн гэжэ тоолоно. Ээрхэг түримхэй энэ хэрэгтэ иимэ ехэ мүнгэ зөөри гаргашалха эрилтэ тэрэ түрүүшынхеэ табиһан. Контрреволюционно бандидуудта хүргэгдэхэ американ туһаламжын эрид дээшэлүүлэгдэхэ байһанда миний захиргаан найдана гээд Рейган сэхэ мэдүүлээ. Тиихэлээрээ тэдэ бандидуудай хүсөөр Никарагуагай хуулита правительствые унагааха гэһэн зорилго табина.

Ээрхэг түримхэй энэ ябуулгадаа мүнгэ зөөри шэнээр һомололгые конгрессээр һайшаалгахын тулада Сагаан байшангай эзэн американ хуули гаргашадта үзэгдөөгүй шанга баалалта, Никарагуа тушаа айхабтар муухай хардалга гүрдэлгэ хэһэн байна.

Тиигэхэтээ хамта президент, тэрэнэй захиргаанай түлөөлэгшэд Никарагуагай газар дээрэ хэдэн жэлэй туршада алалга хюдалга, һандарал үүдхэжэ байгшадые ехээр магтаа. «Нью-Йорк таймс» газетын бэшэһэнэй ёһоор, Холбоото Штадуудаар һургагдаһан, мүнгэ зөөреэр хангагдаһан, зэбсэгжүүлэгдэһэн контрреволюционернүүдые тэдэн «эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлшэд» гэжэ нэрлэнэ. Вашингтоной үмөөрэлгэ доро ябаһан эдэ «тэмсэлшэдынь» үзэгдөөгүй муухай гэмтэ ябуулгануудые хэнэ» гээд тэрэ газетэ бэшэнэ. Эй-би-си телекомпаниин хэлэһэнэй ёһоор, мүнөө американ хуули гаргагшадай үгыень абахын тулада «гар мушхалга» хэгдэжэ байна. Тэдэнь ээрхэг түримхэй ябуулгануудта зорюулагдаһан Рейганэй эрилтэнүүдые дэмжэхэ балай дурагүй.

Олон миллион доллар һомолхо талаар энэ кампаниин хажуугаар Никарагуада эсэргүү милитарис ябуулга үргэдхэгдэнэ. Тодорхойлон хэлэбэл, хүлһэншэдэй бандануудта 100 миллион доллар гаргашалха тухай эрилтын конгресс дээрэ харагдажа байхада, Никарагуагай хилэ шадар, Гондурасай газар дээрэ Пентагон сэрэгэй эпжээтэ ехэ маневр үнгэргэжэ эхилээ.

Эб найрамдалта ябуулгануудта зорюулагдаһан Контадорско бүлэгэй хүсэлэл оролдолгодо Вашингтон һаад түбэг тохёолдуулна, никарагуан-американ хөөрэлдөөнүүдые һэргээхэ гэһэн тэрэнэй дурадхалые буруушаана, Түбэй Америкэдэ эб найрамдал ба харилсаа холбоо дэмжэхэ тухай тус бүлэгэй бэлдэһэн документдэ гар табилгада һаад ушаруулна.

Эдэ бүгэдын хажуугаар Сагаан байшан Никарагуагай дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлигээр хамааралгаяа болюулнагүй. Тодорхойлон хэлэбэл, контрреволюционно бандануудай толгойлогшонортой хөөрэлдөө хэхэ, һунгалта үнгэргэхэ эрилтэ табина. Гэбэшье, Никарагуагай бэеэ даанхай орон байһаниие, тэрэнэй бодото эзэн — никарагуан арадай хуби заяагаа өөрөө шиидхэхэ ба революциингаа түйлалтануудые эсэстэнь хүрэтэр хамгаалха хүсэл эрмэлзэлтэй байһаниие мартажа болохогүй ха юм. Никарагуагай президент Даниэль Ортега Рейганэй захиргаанаар улам һужэрөөгдэжэл байһан Никарагуада эсэргүү харата ябуулгые хуули буса ба ёһо заншалда зүрюу гэжэ нэрлээ. Никарагуагай хуби заяае шиидхэхэ зааханшье эрхэ США-да байхагүй гээд тэрэ онсолон тэмдэглээ.

В. ЧУКСЕЕВ,
В. ВАСИЛЕЦ,
М. АРТЮШЕНКОВ. (ТАСС).

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ШУХАЛА ЗОРИЛГО

ДЕЛИ. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха гээшэ Индиин правительствын эгээл шухала зорилгонуудай нэгэниинь мүн. Ехэ хүн зоной дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха гүрэнэй программа эндэ түрүү үүргэ дүүргэхэ ёһотой. 1978 онһоо республикын бүхы штадууд болон бүхы газар дайда дээрэ тус программа бэелүүлэгдэнэ. Тэрэнэй ёһоор Индидэ 150 мянга гаран хүбүүд амжалтатайгаар хүдэлнэ. Социально-экономическа хүгжэлтын 6-дахи түсэбтэ табан жэлэй туршада (1980—1985 онууд) 15-һаа 35 хүрэтэр наһанай зуугаад миллион энэдхэг хүн зон үзэг бэшэгтэ һураһан байха юм. Эхэнэрнүүдые, хүдөөгэй үгытэй хүн зониие, социальна талаараа гэзгэнги бага үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэдые һургалгада онсо анхарал хандуулагдадаг. 1990 он болотор орон дотор 200 мянган шэнэ түбүүд нэмээжэ нээгдэхээр хараалагдана.

СССР-эй Гүрэнэй шанда дэбжүүлэгдэө

„ЯАХА АРГАГҮЙ ГОЁ!..“

Бэ ҮҮЛЭН ҮЕДӨ Буряадай гүрэнэй оперо болон баледэй Ленинэй орденто академическа театрта хүгжэмэй найдарнууд удаа дараалан болоо. Үрижэн саадлэр театрай бэрхэ дуушадай хабаадалгатайгаар СССР-эй арадай артист Ким Базарсадаевай концерт болоhон байна.

Буряад, ород, итальян хэлэнүүд дээрэ сонсотоhон тэрэ концертдэ РСФСР-эй габьяата артист В. Буруев, Буряадай АССР-эй арадай артистнууд Г. Шойдагбаева, Б. Петюк, Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд С. Дашицыренова, Е. Кшитымова, В. Бальжинимаев, Л. Третьяков, Б. Бороев, артистка В. Цыдыпова гэгшэд хабаадаа. Эдэ нүхэдэй П. И. Чайковскиин, А. П. Бородинай, Джузеппе Вердиин, Джакомо Пуччиниин, Леонкавалльын оперонуудай ариинуудые, совет, буряад композиторнуудай дуунуудые гүйсэдхэбэ.

Концертын нэгэдэхи хубиие түгэсхэхэдөө, ород арадай «Хабсагай» («Утес»), П. И. Чайковскиин А. Плещеевэй үгэ дээрэ бэшэhэн «Нэгэшье үгэ бү хэлэ, о нүхэрни» гэhэн романс, Б. Цырендашиевай «Мэдэбэлби» (үгэнь Н. Дамдиновай), М. И. Глинкын «Иван Сусанин» гэжэ оперohoo «Сусанинай арие, А. Андреевэй «Хүбүүнэй дуу» (үгэнь Г. Чимитовэй) сэдьхэлэй hайхан ольhотойгоор К. И. Базарсадаев дуулажа, шагнагшадаа ехэ баясуулаа.

Хоёрдохи хубиинь түгэсхэлдэ Д. Вердиин «Аттила» гэжэ оперohoo Аттилын зүүдэн тухай горитойхон сценэ харуулагдажа, арадай артист гол партиинь ордоhотой гоёор дуулаа. Шагнагшад Ким Базарсадаевта баглаа сэсэгүүдые барюулhан байна.

РСФСР-эй арадай артист И. Айзикович, Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша В. Галсанов оркестрые хүтэлбэрилжэ, Буряадай АССР-эй арадай артистка Д. Линховоин концертмейстер байгаа.

Концертын дүүрэhэн хойно hанамжаяа хэлэхыень хэдэн нүхэдтэ хандагдаба.

Улаан-Үдын авиазаводто слесарсэр үниинэй хүдэлдэг Василий Иванович АВАРЕСОВ:

— Би ходошье бэшэ hаа, сүлөөтэй сагтаа оперно театрта ябадаг хүм. Ким Базарсадаевай дуулахые шагнаха дуратайб. Һайхан хоолойтой. СССР-эй Гүрэнэй шанда тон эгээ зүргэлээр зааглаа гэжэ. Иван Сусанинай арие ямар hайханаар дуулагдаа hэм, үнэхөөр! «Хабсагай» гэжэ ород арадай дуу дуулахадань, досоохоо уяржа hаман хүреэ.

Сэрэгэй алба хаагша Михаил Серафимович БОРИСОВ:

— Би ордендо академическо театртахай түрүүшынхиэ орообо гээшэб. Ямар гоё театр бэ! Гансахан СССР-эй арадай артист Ким Базарсадаевые шагнаха ханалгүй байна. Базарсадаевтнай hайханаар дуулахадань гадна дээдэ гарай актер байна даа! Аттилын рольдо нагаа hайханаар наадаба гээшэб! Энэ оперые заатагүй бүхэлэрнь шагнаха ерэхэб. Яаха аргагүй гоё!..

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордентэ БГПИ-гэй түүхэ-хэлэ бэшэгэй факультедэй 1-дэхи курсын студентка Татьяна КУЧИНА:

— Би урилдаар Борис Годуновые шагнаа hэм. Одоо гоё байгаа даа. Александр Сергеевич Пушкинай «Борис Годунов» гэжэ трагедиие уншаhан байгааб. Тиигээд хүгжэмтэ зохёолые шагнахада, ехэ hонин байгаа. Борис Годуновой партиие дуулаhан арадай артист Ким Базарсадаев алишье талаараа hайханаар харагдаа. Харин мүнөө энэ концертдэ Ким Базарсадаевай дуулахые шагнахадаа, энэ артист айхабтар ехэ бэлигтэй хүн гэжэ өөртөө тобшолол хээб.

Совет Армиин рядовой Олег ЖЕРБАКОВ:

— Һуража байхадаашье, театрта ябадаг hэм. Ким Базарсадаевай «Борис Годуновто» дуулахые шагнааб. Энэ концерт хараба гээшэб. СССР-эй арадай артистын үндэр нэрэ зэргые Ким Иванович дэмы зүүжэ ябанагүй гэжэ баясанаб. Мүнөө СССР-эй Гүрэнэй шанда зууршалагдаhыень театрай соносхол дээрэ уншаад, угаа ехээр омогорхооб.

Философиин эрдэмэй кандидат Дондоб Доржиевич ОЧИРОВ:

— Ехэл hайхан концерт болобо даа. Ким Иванович хэзээнэйшье сагта бэеэ саб баринхай, сценэ дээрэ гарадаг, мүнөөшье hайханаар дуулаба. Гансахан «Аттилаhаа» харуулагдаhан сценэ юунтэй тэнтэй гээшэб! Энэ оперые урда тээнь шагнаhаншье hаа, досоомни яhала долгисобол...

Ц. ДОНДОГОЙ.

Ажабайдалhаа абтаhан бодолнууд

УДААН АЖАҺУУГТЫ!

АРМЕНИИН ССР-эй ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГЫН МИНИСТЕРСТВЫН АХАМАД ГЕРИАТР ЮРИЙ ДАДИВАНЯН ХӨӨРЭНЭ.

3 миллионhоо үлүү хүн зонтой Арменидэ мүнөө үедэ 6,5 мянган үндэр наhатайшуул бии. Республикын 500 хүн бүхэнэй нэгэниинь 90-hээ дээшэ, харин 850 хүн зуухаа дээшэ наhатай юм. Үндэр наhан тухай тоологдожо эхилэгдээд 80 наhанаа дээшэ гараhан зон республика соо 30 мянган юм.

Уран гоёор хэлэхэ дуратай журналистнуудай гадна, эрдэмтэд Армениие «үндэр наhатайшуулай орон» гэжэ хэлэдэг. Геронтолог-мэргэжэлтэд Арменийн ута наhатайшуулые, тэдэнэй ажабайдал аккуратигаар шэнжэлэн үзээд байна. «Юун хүнэй наhа утадхаха хэрэгтэ туhалнаб?» гэhэн гол шухала асуудал эрдэмтэдые илангаа ехээр hонирхуулна.

Үндэр хадануудтахи байгаалиин эрхэ нүхэсэл, тэрэнэй сэбэр агаар, бэшэ газар нютагуудта орходоо нэгэ бага үлүү нарайн радиаци ба тунгалаг сэбэр булагуудай уhан хүнэй наhанай ута байгаа нүлөөлнэ гэжэ hаа болотор хэлэдэг байhан гээшэ. Ондоогоор хэлэбэл, хүдөө нютагай ажабайдал. Энэ hанамжа республика дотор городуудай аргагүй олоороо хүгжэн hалбаржа эхилхэдэ, хүсэеэ гээгээ. Юуб гэхэдэ, мүнөө Армениин хүн зоной гурбанай хоёр хубинь городто ажаhуужа, эдэ бүхы байгаалиин хэшэгhээ хүртэдэггүйнь мэдээжэ, гэбэшье 80 наhатайшуулай тоо хото, хүдөөдэ тон адли. Сагүргэлжэ городто ажаhуухадаа 100 наhанай хэмжүүртэ ерэhэн хүнүүд үсөөн бэшэ.

Статистическэ баримтанууд хадаа арсашагүй гэршэ мүн хэжэ хүн бүхэн мэдэжэ ёhотой. Хэрбээ байгаалиин эрхэ нүхэсэлнүүд хүнэй наhа утадхаха хэрэгтэ бага бэшэ үүргэ дүүргэдэг hаа, шиидхэхы нүлөө үзүүлдэггүйнь гэжэ мүнөө эли болоо. Мүнөө тэрэнэй удхыень ондоо ушарнуудта бэдэрхэ хэрэгтэй.

Үндэр наhан тухай эрдэм ухаан үшөө тон hайнаар элирхэйлэн хэлэжэ шадахагүй байдаг. Зарим шэнжэлэлгэд мүнөө сагай хүнэй наhан дунда зэргээр 70—75-да хүрэдэг, тиихэдээ биологиин ёhондо абажа хараха болбол бага гээшэ гэжэ тэдэнэр тоолоно. Хүнэй бэе махабад хоёр дахин удаан хүдэлжэ шадаха ёhотой гэжэ тэдэнэр батаар этигэнэ. Гэбэшье 100 наhанай дабаанда хүрэхэ гээшэ ехэл хоморой ушар гэжэ тэдэнэр мэдэрнэ. Үндэр наhа наhалха ябадалда хэдэн шухала шалтагаан бии гэжэ республика соо хэгдэжэ байдаг шэнжэлгэнүүд уридшалан багсаамжалха арга олгоно. Үе дамжан ерэhэн бэеын генетическэ нюуса зүйл эндэ тон шиидхэхы үүргэтэй гэжэ тоолохоор гээшэл ха. Шухала шалтагаануудай нэгэн гэжэ тоологдодог хара ажал саг үргэлжэ хэжэ байха хэрэгтэй бшуу. Заабол мүнгэндэ хэрэгтэй болоо, үгышье hаа, пенсидэ гараhан хойноо ута наhатайшуул шадал зэргээрээ ажаллаhаар лэ байдаг юм. Тиигэжэ хүнэй хүсэ шадалай ба зан ябадалай заншал хубилалтада оронгүй удаан байна ха юм.

Эдеэ хоолhоо ехэ юумэн дулдыдадаг. Үндэр наhатайшуулай үдэрэй эдеэн яhала элдэб янза. Илангаяа витамин ехэтэй абрикос, виноград, овощ, hамар, зүгын тоhон ямар ехэ туhа хүргэнэб. 105-тай Секиф Карапетян «эдеэлхэдээ гэдэhээ үлдэжэ байхаар бэшэ багаханаар хүртэдэгби» гэжэ хэлэхэ юм. Бүхы үндэр наhатайшуул оохэ тоhо ехэтэй, хурса эдеэндэ дурагүй. Үдэшэлэн мацун гэжэ нэрэтэй (манайхяар тараг, хоймог) гашуун hү ууха дуратай юм. Тэдэнэй олонхинь тамхи татадаггүй, хаа-яа байгаашье хадаа гэртээ өөhэдынгөө нэрэhэн тамхи гааhаар татаха дуратай байдаг. Сигаретэ тэдэнэр амандааашье дүтэлүүлдэггүй. Үдэр соогоо hайса унтажа амардаг (9—10 час). Өөhэд өөhэдын эрхилдэг дуратай юумэнүүдтэй юм. Аша, гушаяа хүмүүжүүлэн, хүл дээрэнь гаргалсаха айхабтар дуратай байдаг. Мэргэжэлтэдэй хэлэhэнэй ёhoop, үндэр наhатай болоhон зондо энэ ехэ туhалдаг байна. Тэдэнэй сэдьхэл тэнюун байдаг шуу.

«Ута наhанай нюуса» манай аргашад тайлбарилжа ядажал байнхай. Бүхы үндэр наhатайшуул тусгаар харууhан доро байдаг юм. Һайнаар түхеэрэгдэhэн гериатрическа таhалгануудтай. Тэдэнэй тоо жэлhээ жэлдэ олошоржол байдаг. Врач-гериатрнуудые бэлдэхэ тусхай курсанууд бии болоо. Наhатай зониие үбшэнhөө hэргылэн аршалжа байхаар бэшэгдэhэн эрдэмшэнжэлэлгын хүдэлмэри үргэнөөр гарадаг болоо.

Гэхэтэй хамта үндэр наhатайшуулда гансал медицинын талаар hонирхол үүсхэгдэдэггүй байна. Арменидэ хэр үгhаа хойшо наhатай зон хүндэтэй байдаг. Элдэб арсалдаатай ушарай тохёолдоходо, аха зоной үгэ тэрэниие шиидхэдэг hэн. Гэр бүлын ба багахан хүүгэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тэдэнэй hанамжа үгэ дуугүйгөөр хараада абтадаг юм. Наhатайшуулай ажабайдалай дүй дүршэл мүнөөдэр хүрэтэр ехэ баялигта тоологдодог. 80—100 жэлэй саанахи юумые хадагалан, хэрэгтэй болоо hаань, тэрэнээ мүнөөнэй ажабайдалтай зэргэсүүлэн, үнэтэ hайхан hургаалнуудыө хэлэжэ шадаха аха захатан тушаа хэлээдшье яалай!

Үшөө нэгэ hонин зүйл таанадай анхаралда табиха дуран хүрэнэ. Армениин үндэр наhатайшуул хара бэеэ хараhан гү, али өөнтэгшэ сухалтай, харуу, муу hанаатай байдаггүй. Юрэнхы дээрээ наhатай зон тиимэ байхаяа ядадаггүй гээшэ ааб даа. Ямар шалтагаанhаа эдэ тиимэ байнаб гэжэ хүрэhөөр тодорхойлхонь бэрхэтэй. Магад, бага наhанhаа хойшо буурал толгойтой зониие хүндэлжэ hураhан аад, мүнөө өөhэдөө тэрэ наhанда тулажа ерэхэдээ, нэрээ хаража, энэрхы дулаан сэдьхэлтэй, олониитэдэ ба хүн бүхэндэ туhатай байхые оролдодогшье байжа болоо.

Армен ХАНБИБЯН хөөрэлдөө хэбэ. [АПН].

СПОРТ · Спорт · СПОРТ · Спорт · СПОРТ

ГАБШАГАЙ НАЙМАН

Дүрэ буляалдалгын барилдаагаар Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Кемеровэ хотодо үнгэргэгдэжэ, манай зоной 150 гаран барилдаашад хабаадаhан байгаа. Тиихэдээ манай республикын суглуулагдамал командын 8 спортсмен эрхим зургаанай тоодо орожо, апрель hарада Ростов-на-Дону хотодо болохо РСФСР-эй арадуудай зунай IX Спартакиадын түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ.

СССР-эй арадуудай зунай IX Спартакиадын дүримэй ёhoop 23-hаа доошо наhанай хүнүүд спортын бүхы зүйлнүүдээр хабаадаха эрхэтэй юм. Эгээл тиимэhээ манай республикын эрхим бэрхэ барилдаашад Б. Будаев, А. Лезнов болон бусад командын бүридэлдэ оруулагдабагүй.

— Манай хүбүүд яhала hайн hорилто бэлэдхэл хэhэн байгаа. Гэбэшье бусад областьнууд болон хизаарнуудай спортсменүүд бүри ехэ амжалта туйлаба. Түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадахын тула барилдаашаднай бүхы хаба шадалаа элсүүлхэ, эрга дүрээ гаргаха ушартай болоо. Эндэ спортын мастерта кандидат Вадим Шаракшинов илангаяа эдэбхитэй hайнаар мүрысэбэ. Тиигэжэ тэрэ табан уулзалгада, тэрэ тоодо спортын хоёр мастерые диилэжэ, мүнгэн медаляар шагнагдаа. Гомбо Шагдуржапов, Баяр Будаев гэгшэд бүхы эрга боломжоёо гаргажа шадабагүй, — гэжэ РСФСР-эй габьяата тренер Н. С. Ивахинов хөөрэнэ.

Манай командаhаа хүндэ шэгнүүртэй спортсмен Николай Иванов онсо шалгарба. Тэрэ дүрбэн уулзалгада ядамаггүй илалта туйлажа, түгэсхэлэй наадаанда, Красноярскын бэрхэ мастер Геннадий Жильцовтой хабаяа туршаа. Түрүүшын минутада Николай нүгөөдынгөө доогуурнь шургажа ороод, үргэжэ хаяхадаа, 2 балл абаадхиба. Гурбадахи минутын эхиндэ манай атлет эршэмтэй добтолго хэжэ, Красноярскын барилдаашаниие нюргадуулан унагаагаа.

Зүүн Сибириин технологическа институдай студент спортын мастер Валерий Балдуев гурбадахи hуури эзэлбэ.

Эрхим зургаанай тоодо орожо, спортын мастерта кандидадууд Булат Каримов, Валерий Дашинимаев, динамынхид — спортын мастер Доржо Халтанов, мастерта кандидат Аркадий Будаев, «Трудовые резервы» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, мастерта кандидат Владимир Будаев гэгшэд түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртэhэн байна.

В. СЫДЕЕВ.

САНАШАДАЙ УРИЛДААН

Профсоюзай-комсомолой шанда хүртэхын түлөө санын урилдаагаар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Дээдэ-Онгостойдо болижо, 111 санашад хабаадаба.

Түрүүлэн эхэнэрнүүд 10 километртэ урилдаа. Эндэ «Буревестник» бүлгэмэй суглуулагдамал командын гэшүүд шангай hууринуудые эзэлээ. Зүүн Сибириин технологическа институдай студент, спортын мастерта кандидат Юлия Зайцева энэ зайе тэбхэр 30 минута соо гаталжа, республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Ирина Жилина, Александра Володина гэгшэд шангай hууринуудта гараhан байна.

Улаан-Үдын түмэр замай техникумэй hурагша, спортын мастерта кандидат Светлана Переляева энэ зайда басагадай дундаhаа шалгарhан байха юм. Тиихэдээ тэрэ эгээл эрхим үрэ дүн харуулаа — 29 минута 40 секунда.

4х5 километртэ эстафетэ дамжуулгатай урилдаанда студентнэрэй бүлгэмэй суглуулагдамал команда амжалта туйлаба.

Эрэшүүл болон залуушуул 15 километрэй зайда урилдаба. Спортын мастерта кандидат Саян Жамбалов энэ зайе 38 минута 41 секунда соо гаталжа, онсо шалгарhан байха юм. «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэд, спортын мастерта кандидадууд Аркадий Белоусов, «Вячеслав Романов удаадахи hууринуудые эзэлбэ.

«Буревестник» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Артем Соболев энэ зайда 40 минута 26 секунда саг харуулжа, залуушуулай дундаhаа чемпион болобо.

4х10 километртэ эстафетэ дамжуулгатай урилдаанда «Буревестнигэй» санашад hуралгүй булюу байhанаа харуулаа.

«Буревестник» бүлгэмэй санашад командаараа илажа, 1 шатын диплupмоор шагнагдаhан байха юм. «Спартак», «Труд» бүлгэмүүдэй спортсменүүд удаадахи hууринуудта гараба.

Б. ВАСИЛЬЕВ.

НААДАНУУДТА БЭЛДЭНЭ

Физкультура болон спортые саашадань хүгжөөхэ, тэрэндэ олон хүн зониие хабаадуулха зорилготойгоор республика дотор хүдөөгэй спортивна наадануудые үнгэргэхэ тухай тогтоол КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, профсоюзуудай Совет ба ВЛКСМ-эй обком баталан абаба.

Республикын районуудта хүдөөгэй наадануудые үбэлэй болон зунай үедэ жэл бүри үнгэргэхэ гэжэ тус тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Тиин 1986—1990 онуудай туршада хүдөөгэй спортивна наадануудай республикын түгэсхэлэй мүрысөөнүүд районуудта үнгэргэгдэхэ болобо.

Спортивна зунай наадануд байгша оной июнь hарада Зэдын районд үнгэргэгдэхөөр хараалагдаба. Удаадахи жэлнүүдтэнь Загарайн, Сэлэнгын, Баргажанай, Хяагтын районуудта үнгэргэгдэхэ.

Спортивна үбэлэй наадануд 1987 оной март hарада Кабанскын районд эхилхээр түсэблэгдэбэ. Удаадахи жэлнүүдтэнь Мухар-Шэбэрэй, Прибайкалиин, Ивалгын районуудта эдэ наадануд үнгэргэгдэхэ болоно.

Районуудта үнгэргэгдэхэ болоhон спортивна наадануудта ажалшадые олоорнь хабаадуулха, мүн түгэсхэлэй мүрысөөнүүдые эмхи гуримтайгаар үнгэргэхэ талаар шухала хэмжээ ябуулгануудые эрхилхыень республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура болон спортын комитедтэ, ДОСААФ-ай обкомдо, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомдо, «Урожай» бүлгэмэй областной Соведтэ даалгагдаа.

ХОККЕЙН ҺОНИН

Бүмбэгэтэй хоккейгээр Буряадай АССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө 27-дохи мүрысөөн дүүрэбэ. Авиационно заводой «Забайкалец» гэжэ спортклубай команда (ахалагша тренерынь Анатолий Утин) арбан нэгэдэхи жэлээ удаа дараалан илалта туйлаба. Тэдэнэр энэ жэлэй мүрысөөндэ нэгэшье уулзалгада шүүгдэбэгүй. Түгэсхэлэй наадаанда авиационно заводойхид Элхидэ «Ремонтник» командатай наадахадаа, 13:6 тоотойгоор шүүгээ.

Шэнэ-Бэрээнэй «Колос» — хоёрдохи, Кабанскын районой Селенгинск тосхоной «Сэлэнгын» хоккеистнүүд гурбадахи hуури эзэлбэ.

* * *

Советскэ Союзай Герой Дарма Жанаевай дурасхаалда зориулагдажа, бүмбэгэтэй хоккейгээр мүрысөөн Улаан-Үдын авиационно заводой стадионой елүүр дээрэ түрүүшынхиеэ үнгэргэгдэбэ.

Шэтын «Политехник», манай республикын «Труд» бүлгэмэй, «Забайкалец» гэжэ спортклубай суглуулагдамал командануд мүрысөөндэ хабаадаhан байгаа.

Түрүүшын наадаанда «Политехник», «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэдые 11:0 тоотойгоор илаад, удаань «Забайкалец» командатай уулзаба. Гол саг соонь алишье командань урагшаа гаража шадабагүй—2:2. Ялын сохилтын хэгдэхэдэ, «Политехник» команда 6:5 тоотойгоор шүүгээ.

Энэ мүрысөөн саашадаа заншалта болгогдожо, Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй хотонуудай командануд уригдаха юм.

* * *

Шайбатай хоккейгээр республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үргэлжэлhөөр.

Ээлжээтэ турнуудта локомотивна депогой хоккеистнүүд ЛВРЗ-гэй спортклубай командатай уулзахадаа, 8:4 тоотойгоор илажа гараа. Удаань тэдэнэр Онохойн «Восходые» 11:1 тоотойгоор шүүбэ. ЛВРЗ-гэй спортсменүүд мяха-консервын комбинадай «Пищевик» командые мүн лэ иимэ тоотойгоор илаhан байна.

Мүрысөөндэ түгэсхэлэй шата хүрэжэ ерэбэ. Хоёр бүлэгhөө илажа гараhан локомотивна депогой, ЛВРЗ-гэй спортклубай түлөөлэгшэд, Северобайкальск хотын «Автомобилист», Тоннельный hууринhаа «Тоннельщик» командануд республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэхэ эрхэ олоо.

ЛВРЗ-гэй спортклубай хоккеистнүүд «Автомобилистые» 7:2 тоотойгоор илаhан аад, «Тоннельщигтэ» 3:4 тоотойгоор шүүгдэшоо.

Б. МИРӨМАНОВ.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ» ТИРАЖ

«45-hаа 6-ень таахa» ба «36-hаа 5-ень таахa» «Спортлотонуудай» 1986 оной мартын 16-да үнгэргэгдэhэн 11-дэхи тираж.

«45-hаа 6-ень таахa»: 1 — баскетбол, 3 — бобслей, 5 — бүхэ барилдаан, 24 — гарай бүмбэгэ, 30 — хүндэ атлетикэ, 36 — уран hайханай гимнастика.

«36-hаа 5-ень таахa»: 2 — биатлон, 8 — велоспорт трек, 17 — конькигаар урилдалгын спорт, 25 — шаргын спорт, 35 — шайбатай хоккей.

(ТАСС).

ХҮН ЗОНДО АША ТУҺАТАЙ

Липецкын хүн зон «Сказка» гэжэ магазинай дэргэдэхи шэнээр нээгдэhэн кафедэ олоороо ябадаг. Юуб гэхэдэ, эндэ кондитерска зүйлнүүд олон янза байдаг. Бэрюун үндэн, мороженэ, бусад амтатай эдеэн элбэг. Кафегэй хүдэлмэрилэгшэд айлшадаа хүндэмүүшэ ёhoop угтан абажа, амтатай эдеэ дурадхадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ кафе соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Партиин экономическа стратеги» — «Правда» газетын мартын 11-нэй номерой түрүү бэшэг. «Һуниин трамвай» — Л. Цыбиковагай репортаж. «КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө». «Хэрэг дээрэнь» — А. Праведниковай статья. «Замбуулинай комплекс» — ТАСС-ай мэдээсэл. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Указ.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Хурдадхалгын замаар». Шанар юунhээ дулдыданаб» — С. Долгий гэгшын статья. «Коммунист тухай хөөрөөн». «Хүсэл зоригоор түгэс» — А. Праведниковай зураглал. «Оронон Эдеэ хоолой программа: арга нөөсэнүүдые бэдэрэлгэ». «Фермэнүүдэй ашаг үрэ дээшэлүүлхэ нүхэсэл» — Я. Левитинэй статья. «Правда Бурятии» газетэдэ харюусана». «Совет орон: шэнэ hонин» — ТАСС-ай суглуулбариhаа.

Гурбадахи хуудаhанда. «Дайшалхы хани барисаан» — В. Дугаровай статья. «Архиндалгагүй ажабайдалай түлөө». «Архиин арбан гурбан жолоо таhалха» — С. Шишмарев, А. Елисеев, И. Игумнов гэгшэдэй бэшэhэн корреспонденци. «Уласхоорондын шэнжэлэл». «Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ юун болоноб? — ТАСС-ай ба АПН-эй материалнуудай суглуулбари.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Комиссарай хатар» — Л. Зандановагай бэшэhэн шэнжэлэл. «Амаралтын үдэр яажа үнгэргэбэт?». «Хэрбээ нэгэл юумэнэй болоогүй haa...» — А. Гармаевай статья. «Хайшаа ошожо hураха дуратайбта» — соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Долоон хоногой спорт». 10.15 — «Үхибүүдтэ ангуудай гүлгэд тухай». 10.45 — Баримтата фильм. 11.45 — «Цыган». 1-дэхи сери. 12.55 — Баримтата фильм. 13.25 — Шэнэ hонин. (13.30 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильм. 16.50 — Красноярск хотын Пионернүүдэй ордонгой, дуу, хатарай ансамблиин концерт.

Улаан-Үдэ. 17.35 — Шэнэ hонин (буряадаар). 17.50 — «Саян» программа.

Москва. 18.30 — «Одоо дайнууд ба газар дэлхэйн шиидхэгдээгүй асуудалнууд».

Улаан-Үдэ. 19.15 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.35 — Мультфильм.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Соведүүдэй ажал хэрэгүүд.

Москва. 20.40 — «Цыган». 2-дохи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — Гүрэнэй түбэй концертын залhаа искусствын уран бэлигтэнэй концерт дамжуулагдаха. 24.00 — «Эрдэм ухаан ба техникэ». 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.15 — Баримтата фильм. 9,35, 10.35 — Хүгжэм. 2-дохи класс. 10.05, 13.30 — Француз хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай hурагшадта: Гоё hайханиие ойлгожо hураха. 11.35 12.40 — Физикэ. 7-дохи класс. 12.05 — Шатарай hургуули. 13.10 — Байгаали шэнжэлгэ. 2-дохи класс. 14.00 — XIX зуун жэлэй эсэстэхи ородой искусство. 14.50 — И. Бабелиин зохёолнуудай хуудаhануудаар. 15.45 — М. Шолоховой геройнууд театрай сценэ дээрэ. 16.25 — Шэнэ hонин. 17.35 — Парижска Коммунын 115 жэлэй ойдо. 18.20 — Мультфильм.

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Монолог» — фильм-концерт. 19.00 — «Хохловка» — телеочерк.

Москва. 19.15 — «Долоон хоногой спорт».

Улаан-Үдэ. 19.45 — Соносхолнууд.

Москва. 20.00 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал».

Улаан-Үдэ. 20.40 — «Тюмень» — телеочерк.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 — Баримтата фильм. 21.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 22.00 — «Время». 22.35 — «Почтовый роман» — уран hайханай фильм. 1-дэхи сери.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-63, информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-02342. Заказ № 66. Индекс 04609.